Beschrijving van eenige Appel- en Peersoorten.

We zullen eerst een beschrijving geven van de appels die zich leenen tot hoogstammen of halfstammen; daarna die zich goed voor struikvorm leenen; — vervolgens peersoorten, die als hoogstam en struikvorm, en ten slotte die als leiboom aan den Zuid-, Oost- en Westmuur der boerderij kunnen geplaatst worden.

Wij hebben vooral 't oog op de teelt voor, — de fruitveilingen, — den handel op Duitschland en het binnenland.

Enkele soorten zullen wij ook beschrijven, die heerlijke vruchten geven, maar niet geschikt zijn voor den handel.

We doen dit, opdat de landbouwer in zijn tuin steeds goed fruit voor eigen gebruik moge vinden.

Eenige soorten alleen voor de keuken bestemd zullen wij ook even behandelen.

We geven ook nog een korte beschrijving van enkele soorten, die vrij algemeen bekend zijn, ofschoon niet bijzonder aan te bevelen. Dit doen wij opdat de meer ontwikkelde boerenjongens b.v. van den tuinbouwwintercursus ook over andere soorten wat kunnen meepraten en weten waarom die soorten minder waardig zijn.

Wij houden ons voor aanvullingen en verbeteringen ten zeerste aanbevolen.

Wij zullen de soorten die in ons oog het meest aanbevelenswaardig zijn met de vetste letters aan het hoofd afdrukken. Dan kan eenieder gemakkelijker een keuze doen bij het aanleggen van een boomgaard of fruittuin.

Van sommige, zeer aanbevelenswaardige soorten zullen wij den naam onderstreepen.

Goudreinette.

Naam: Ook geheeten Belle de Boskoop, — Schoone van Boskoop, — dubbele goudreinette, — reinette monstrueuse, — Reinette van Montfort of Belle de Montfort.

Bij bestelling van jonge boomen zou ik steeds den naam kiezen van Schoone Van Boskoop, opdat de boomkweeker U zeker geen andere soort reinette levere.

Soorten: Men spreekt van 1°. de echte, goudgele met roode kleur aan de zonzijde en met geel vleesch. Deze wordt beschouwd door sommige landbouwers als de meest aan kanker en ziekten onderhevige boom.

2°. de gele, die sterker is, maar niet zoo'n schoone vruchten oplevert en

3°. de groene, die de sterkste is, maar waarvan de vruchten minderwaardig zijn.

Nog worden genoemd de lang gesteelde „Klapstaarten", die sommige jaren veel lijden van schurft en andere ziekten.

Deze soort is wellicht de Reinette d'or of de Casseler reinette, die aanstonds door ons zal beschreven worden.

Wij kennen geheele boomgaarden van deze „klapstaarten", die omgeënt zijn met de echte goud gele.

Bij de goede goudreinette komen soms takken voor, die een minder mooien appel geven.

Ja, zult ge zeggen, die niet in de zon hangen, die geven steeds kleinere, groenere vruchten, en leveren weinig op.

Neen, dat is 't hem niet alleen.

Ook in de zonzijde kan men zoogenaamde „ontaarde" takken ontmoeten. Daarvan moet men nooit enthout nemen.

Men neemt het enthout van die takken, die de mooiste en meest gekleurde appels dragen. — Men beweert zelfs, dat aldus de echte „Schoone van Boskoop" door kweekers in de wereld is gekomen. Hoe minder appels de boom draagt des te grooter ze gewoonlijk zijn.

De Luntersche Lemoenappel lijkt een zaailing der goudreinette te zijn. De echte goudreinette is niet te verwisselen met de volgende: de reinette d'orree heeft geel vleesch, — de reinette d'or heeft wit vleesch en is veel kleiner.

Grond: Hij verlangt goeden kleigrond, waarin de blauwe klei, of knipklei of katteklei niet al te hoog zit. Zware klei is hem lief. De grondwaterstand mag niet te hoog zijn, anders heeft hij last van kankeren.

Ook mag de grond niet te rijk aan stikstof zijn, zooals bv. tabaksland. Daarin geplant lijdt de boom gewoonlijk aan kanker of men moet zwaar met kalk, — kalizout en slakkenmeel bemesten. Men moet daarom nooit met stalmest of gier alleen zijn boomgaard bemesten. Ook op goeden zandgrond met kunstmest bemest, wil hij goed, mits de grond niet al te hoog en droog is. Dan zou hij te kleine vruchten opleveren.

Hij heeft echter niet zooveel behoefte aan kunstmest als de Bellefleur.

Vorm. Hij wordt meestal aangeplant als hoogstam of halfstam, doch ook als struikvorm is hij geschikt, mits op doucin of paradijs veredeld. Zie Böttner bl. 102.

Hij vormt als hoogstam een hooge, breede en losse kroon.

Dus als jong geplante hoogstam moet hij niet als pyramide gesnoeid worden De takken hebben neiging te gaan hangen vooral als ze in de jeugd niet goed gesnoeid zijn. Op goede kleigronden moet de boom tenminste 12 meter van zijn buurman verwijderd staan.

Onderstam: Men kiest voor hoogstam de wilde onderstam, — voor struik de doucin of gele paradijs, al naar de gesteldheid van den bodem nl. op goeden grond paradijs, — en op grond van minder kwaliteit doucin.

Standplaats. De zon doet de vruchten mooi kleuren en veel in waarde stijgen. Ofschoon de heriststormen veel schade kunnen doen, wordt hij toch door Claassen en Hazeloop genoemd onder de appelsoorten, die tegen 't ruw klimaat bestand zijn, zooals ook de Ribston Pippin, — de Lord Suffield, — Codlin de Keswick, — de Brabrantsche bellefleur en andere.

Onder de soorten, die zelf-steriel zijn, vinden wij de goudreinette niet vermeld. Toch vinden wij in Claassen en Hazeloop bladz. 339 een voorbeeld, dat in een boomgaard slechts twee soorten appels geplant waren. De Goudreinetten stonden aan den windkant en de Bellefleur aan de andere zijde zoodat de goudreinette uitgebloeid was vooraleer de bellefleur begon te bloeien.

De boomgaard was onvruchtbaar.

Andere boomgaarden, waarin slechts goudreinetten voorkomen, dragen echter wel even goed.

Men spreekt er van, de Vlaamsche Schijveling in de buurt te planten om de vruchtbaarheid door stuifmeel te verhoogen. Ik meen echter dat de Vlaamsche Schijveling iets later bloeit. —

Dewijl de Goudreinette onder de vroegbloeiende moet gerekend worden, zou ik liever een keuze doen onder de volgende soorten vroeg bloeiende: Adams Pearmain, — Gravensteiner of Ananas reinette, — en misschien nog beter de Charlemowsky, Codlin Keswick, Notarisappel, Peperappel, dubbel gouden Pippeling, The Queen of Mr. Gladstone.

Vruchtbaarheid: Er wordt beweerd, dat op struik de vruchtbaarheid al spoedig begint, op hoogstam is het beslist niet zoo. Als hoogstam is de Ribston Pippin op zandgrond veel vlugger aan 't dragen.

Goed bemest met kalk, kali en phosphorzuur en wat stikstof draagt de boom bijna elk jaar, doch dan niet volop. Na een rijken oogst wacht hij gewoonlijk een jaar met dragen.

Ik zag dit jaar dat sommige takken, die verleden jaar volop droegen, geheel zonder vrucht; andere takken op denzelfden boom waren druk beladen.

Ziekten: Als men geen kalk en kali gebruikt wil de boom nog wel eens kankeren. Ook heeft hij wel eens last van bloedluis zoodat de boomen goed in 't oog moeten gehouden worden.

Schurftig is de vrucht ook soms, als men niet spuit met Bordeauxsche pap en vooral op lage gronden.

Tegen gewone luis zal een bespuiting van sterk verdund planten Carbolineum in den winter goed werken.

Men gebruikt daartoe een oplossing van een half procent planten carbolineum bv. merk Excelsior, vlug besproeid, omstreeks den avond, wanneer de zon van den boom is.

Wij kunnen een zomerbespuiting met Bordeauxsche pap niet aanbevelen, daar het blad gevoelig is.

Tijd van plukken. Eind October.
In sommige droge jaren iets vroeger. Te vroeg plukken geeft veel verlies in gewicht, in kleur, in smaak en dus in geldopbrengst. Echter kan een herfststorm veel schade doen.
Bij vroege nachtvorsten moet men soms begin Oct. plukken.
Een gezonde, flinke boom draagt appels van gemiddeld 300 tot 325 gram per stuk.

Tijd van rijpheid: December en blijft dan doelmatig bewaard goed tot Maart en soms nog langer.
Als tafelappel begint hij eerst in Januari recht goed te worden. Voor dien tijd is hij te zuur.

Verkoop: We raden aan de appels zoo spoedig mogelijk goed gesorteerd te verkoopen op een fruitveiling of anderszins, daar de appels door den tijd in gewicht verliezen.
In Duitschland zijn ze zeer gewild. Ze moeten vrij zorgvuldig behandeld worden vooral die op zandgrond gegroeid zijn. Steeds moeten ze in (groote) manden of kisten verzonden worden.

Onderscheidingsteekenen: kleur en smaak enz.
De schil van dezen appel is in 't begin hard groen, later goudgeel met een bruin rood kleurtje aan de zonzijde. — Aan den zelfden boom vindt men zeer mooie en groote ook veel kleinere groene appels.

Gebruik: Al zou men ze niet planten voor den handel dan zijn een paar boomen voor eigen gebruik zeer aan te bevelen.
De smaak is zacht zuur, het vleesch geel en eigenaardig los.
't Is een uitnemende appel, die, keurig behandeld, zeer lang goed blijft.
De minder mooie appels gebruikt men voor appelmoes.
Hiertoe zijn ze zeer geschikt, maar kosten in 't begin te veel aan suiker.
Gedroogde goudreinetten zijn ons ook heel goed bevallen.

Aanplanting: Sterk aanbevolen voor den boomgaard.

Aanmerking: Doucin is hetzelfde als zoetappel.
In Duitschland treft men ook de Goldreinette van Peasgood aan. Dit is een ander soort dan de hierboven beschrevene.

LEMOENAPPEL.

Naam: Deze is gewonnen door notaris v. d. Ham van Lunteren. Het is wellicht een zaailing van de Goudreinette.
Grond: Voor zware klei vooral, voor zavelgrond en zandgrond ook geschikt.
Vorm: Hij is geschikt voor hoogstam, halfstam en struik.
Onderstam: Als voor de Goudreinette.
Standplaats: Zie Goudreinette.
Vruchtbaarheid: Hij is vruchtbaar en veelal jaarlijks dragend.

Ziekten: Hoewel het een nog jonge zaailing is, blijkt hij ook onderhevig aan de kankerziekte, aan schurft, enz., evenals de Goudreinette.

Tijd van plukken: gelijk met de Goudreinette.

Tijd van rijpheid: Januari—April.

Verkoop: Gaat voor goudreinette door.

Kleur, smaak enz. Om zijn grootte, kleur, smaak en kwaliteit mag hij een zeer goede appel genoemd worden, ook voor de markt.

Gebruik: Als goudreinette.

Aanplanting: Wij zien de gewenschtheid niet in dit soort boven de echte Goudreinette te verkiezen en daarom moeten wij de aanplanting ontraden.

KASSELER REINETTE.

Naam: Ook genaamd reinette d'Or of reinette de Ceaux.

Soorten: Het lijkt dezelfde te zijn als de „Klapstaart".

Grond: Hij lijkt op elken grond thuis te zijn.

Vorm: Als hoogstam, halfstam en struik te gebruiken. De boom vertakt zich breed.

Onderstam: Als de Goudreinette.

Standplaats: De vruchten zitten zeer vast en trotseeren bijna elken storm, dus aan de windzijde.

Vruchtbaarheid: Zeer groot.

Ziekten: Lijdt veel aan schurft, wat hem niet aanbevelenswaardig maakt.

Tijd van plukken: Eind October.

Tijd van rijpheid: Jan.—April.

Verkoop: De appel kan heel goed tegen een stootje. Hij kan dus best verzonden worden.

Onderscheidingsteekenen, kleur, smaak, vorm: De appel heeft een ronden, tamelijk platten vorm en is vrij goed te gebruiken uit de hand en heel goed als appelmoes en om te drogen.

In de boomgaarden in Duitschland wordt deze algemeen bekende appel zeer terecht door de echte Goudreinette verdrongen.

Aanplanting: Niet aan te bevelen.

Brabantsche Bellefleur.

Soorten: Behalve deze heeft men in ons land de Stichtsche (Geldersche), de Westlandsche, de Fransche, de Engelsche, de Drenthsche en de Limburgsche.

De Westlandsche is minder van qualiteit en hout dan de Brabantsche; de Drenthsche is in het geheel geen Bellefleur, maar een groote, fraai gekleurde zaailingappel. De Engelsche is eveneens een zaailing die in de Neder-Betuwe eenige bekendheid krijgt. In Limburg heeft men allerlei soorten Bellefleur.

Grond: De boom is kieskeurig op den grond; vraagt voedzamen, sterk gemesten bodem, die niet te nat mag zijn; hij geeft aan de klei de voorkeur of aan zeer goeden zandbodem.

Hij houdt veel van kunstmest.

Vorm: Men teelt hem haast uitsluitend als hoogstam. De kroon groeit dicht ineen, de takken kruisen dan gaarne over elkaar.

Onderstam: Voor hoogstam zaailing; voor struiken meest doucin.

Standplaats: in den boomgaard. Hij bloeit zeer laat, bloeit met Sterappel en Campagnezoet.

Vruchtbaarheid: Bij jonge boomen slecht; — hij draagt laat; maar dan zeer goed; nooit echter twee jaar aaneen.

Ziekten: De boom lijdt op natte plaatsen zeer aan kanker, waarin dan weer bloedluis kan komen. Van schurft hebben de vruchten al heel weinig te lijden.

Tijd van plukken: Half October uit vrees voor het afwaaien, wat echter door de dichtheid der kroon niet zoo gauw gebeurt. Te vroeg plukken is bepaald schadelijk voor de eigenaars.

Tijd van rijpheid: December en te gebruiken tot Maart en zelfs April. Wij hebben dezen appel steeds langer kunnen bewaren dan de goudreinette.

Verkoop: Het is een appel, die iets meer kan lijden dan de Goudreinette. Heel goed gewild op de veilingen en voor den handel op Duitschland, waar men ze Malmedijs noemt, althans in de Rijnprovincie. De Goudreinette en vooral de Sterappel kunnen echter gewoonlijk nog hoogere prijzen bedingen.

Kleur en smaak. Aan een zijde breed rood gekleurd. De smaak is eerst frisch zuur.

Gebruik: Voor appelmoes is hij een allerbeste; de kleur en frissche smaak kunnen niet beter zijn.

In Februari en Maart is het ook een goede handappel.

De meeste menschen verkiezen in dien tijd echter liever de Goudreinette.

Wij raden de aanplanting dan ook sterk aan voor handelsdoeleinden.

[1]) Wij ontvingen de volgende mededeeling uit Maas en Waal:

Men heeft hier en in Maas en Waal twee soorten: De beste, de Noordbrabantsche, is op de markt 't best gewild; hij is vrij los op 't hout; hij houdt den smaak wat beter als andere soorten van Bellefleurs.

Een ander soort zit heel vast op 't hout, — iets langwerpiger, — later rijp dan de Noordbrabantsche — ook rood gekleurd.

Uit Noordbrabant worden wij opmerkzaam gemaakt op een soort: „Weldragers" genoemd.

Sterappel.

Naam: Sterreinette, Roode reinette, Binnenroode, Reinette étoilée, Pomme de Coeur.

Soorten: Op het boerenbondsgebouw te Deurne werden er voor eenige jaren verschillende geleverd, rood van binnen en niet rood, — gestreept met overheerlijken frisschen smaak; — Gebr. Leenders te Steijl bij Venlo en een kweeker te St. Agatha beweren een soort te hebben, die minder last heeft van vroeg afvallen.

De kortsteel blijkt vaster aan den boom te zitten dan de langsteel.

Men moet de sterappel niet verwisselen met de effen roode

Luinhorsten of het gestreepte framboos appeltje, dat ook zoo licht valt en ook laat bloeit.

Grond: Groeit op zandgrond nog beter dan op klei. Op klei zijn de vruchten gewoonlijk kleiner en minder rood gekleurd, maar vaster.

Vorm: Als hoogstam en als halfstam veel aangeplant. Als struik ook wel aan te bevelen.

Men snoeit in overeenstemming met den groei meestal een piramidale kroon, doch men vindt ook wel bolkroon, die echter te dicht groeien. De bruine takken willen naar boven. Hij vormt als hoogstam niet zoo'n breede kroon als de goudreinette of de bellefleur. Daarom zou ik steeds een rij sterappel planten tusschen de Goudreinetten en de Bellefleurs.

Onderstam: Voor hoog- en halfstam moet hij op wildeling staan. — Voor struik neemt men doucin of gele paradijs.

Als men hoogstam koopt, zal men gewoonlijk niet zoo'n dikke stammen kunnen vinden als van Goudreinetten en Bellefleurs.

Standplaats: Niet aan de windzijde, daar de appels spoedig afwaaien. Ze kunnen iets dichter staan dan de goudreinetten en bellefleurs.

De sterappel bloeit laat.

Het is mij niet bekend of de Sterappel zelf steriel is. Toch zou ik gaarne een court pendu, zoete Bellefleur, Campagner of Witte Astracaner in de buurt hebben, omdat deze omstreeks denzelfden tijd bloeien. Zoete appels kunnen om deze reden goede diensten bewijzen.

De zuinige huisvrouw zal wellicht ook nog aan het voordeel denken, omdat deze zoete appels minder suiker noodig hebben voor appelmoes.

Vruchtbaarheid: In de eerste jaren draagt de hoogstam niet. Zeven jaar moet men ongeveer wachten eer hij goed draagt.

Dan is de vruchtbaarheid nooit zoo als van Goudreinette of Bellefleur, maar de vrucht is heel makkelijk te verkoopen.

Ziekten. Van schurft, enz. heeft deze appel bijna nooit last; van kanker ook minder dan de vorige soorten. Geheel vrij is hij niet, dus moet men geen kalk en kali sparen.

Tijd van plukken: Eind September, begin October. Gewoonlijk vallen al iets eerder eenige roode appels af.

Eind Sept. geplukte appels houden zich goed tot zelfs in April. We zagen dikwijls deze appels op tafel, toen de Goudreinette en zelfs de Bellefleur op waren.

Te Heijthuizen vernam ik dat men de sterappels soms kon bewaren tot er nieuwe aan den boom waren.

Half October geplukte appels houden zich niet langer dan begin Februari.

Tijd van rijpheid: Eind October, doch in Januari en Februari komt er eerst de goede smaak aan (De gestreepte smaken al aanstonds goed en frisscher.)

Verkoop: Een zeer gewilde appel op de fruitveiling en voor den groothandel op Duitschland.
De Duitscher heeft een voorliefde voor hoog rood gekleurde appels. De appels moeten met zorg geplukt worden en in manden geleverd worden.
Er komen licht deuken in de appels, die wel niet spoedig tot rotten overgaan, maar toch het „oog" wegnemen.

Kleur, smaak, enz.: De hoog roode, reinette vormige appel heeft meestal een roode ster in 't vleesch als men den appel dwars doorsnijdt. Meestal zal men geelachtige kleine stippeltjes op den schil zien. — Eiten rood en iets langwerpig zijn de Luinhorsten, appels, die in de Betuwe nog al eens worden aangetroffen.
De smaak is zachtzuur en iets wijnachtig.

Gebruik: Zeer aan te bevelen appel voor den handel en ook voor eigen gebruik.
Een mooie boomgaard, maar iets te dicht geplant is te zien op de Blauwe Hoeve tusschen Tilburg en Hilvarenbeek; een prachtige aanplanting van de Nederlandsche Pomologische vereeniging op pas ontgonnen heide (met iets of wat moer) is te zien bij den W.E. Heer A. Roelvink te St. Anthonis N.-Br.

Aanplanting: Sterk aanbevolen wanneer men kalk en kali wil gebruiken.

Groninger Kroon.

Grond: Deze appel geeft op zandgrond uitstekende uitkomsten, op klei komt hij nog weinig voor.
In het Noorden des lands wordt hij veel aangetroffen en is daar ook uit zaad gewonnen.
Vorm: Voor hoogstam en halfstam zeer geschikt, omdat de middelbaar groote appels vast aan den boom hangen. Als struik voldoet hij ook zeer goed en draagt dan vlug.
Onderstam: Voor hoog- en halfstam de wildeling; struiken worden op zwaardere gronden op doucin veredeld.
Standplaats: Deze appel mag aan de windzijde staan. Hij bloeit tegelijk met de Ribston Pippin, de Lanés Prince Albert, de zure Rabau enz.
Vruchtbaarheid: Deze is hoog te roemen naast een gezonden groei.
Ziekten: Bij slechte behandeling kan de schurft hem nogal plagen; zulke boomen flink bespuiten.

Tijd van plukken: Half October.
Tijd van rijpheid: Dec.—Jan.
Verkoop: 'tIs een goede appel voor onze fruitveilingen Wellicht wordt hij voor Princesse noble aangezien. Hij is echter iets beter gekleurd dan de princesse noble.
Kleur, smaak en gebruik: Het is een goede handappel en een zeer goede stoofappel met gladde roodbruine schil. Maar bij Princesse noble staat hij ver achter in smaak.
Aanplanting: Aan te bevelen.

RIBSTON PIPPIN.

Naam: Ook genaamd: Ribston Pippeling, ook hier en daar genoemd de „Court pendu royal".
Soorten: Veel boeren denken, dat het een soort court pendu is, doch de appel is grooter en mooier.
Grond. Ook op zandgrond lijkt hij zich thuis te gevoelen, indien de kunstmest niet wordt gespaard. Een mooie vergelijking kan men maken bij J. v. Deurzen te Deurne, waar deze soort naast Goudreinetten, Bellefleurs en Sterappels is geplant.
Vorm: Hij kan als hoog- en halfstam dienst doen, en groeit met platte kroon, geheel anders dan de bolvormige Court pendu. Ook als struikvorm aan te bevelen, zelfs als leiboom.
Standplaats: Hij bloeit middentijds, nl. gelijk met Witte Wintercavill, Engelsche Gold Pearmain, Groninger Kroon, de Hollandsche Pippeling en de Lane's Prince Albert, enz.
Wel is bekend, dat de Hollandsche Pippeling zelf steriel is, doch van de Ribston is mij niets bekend.
Onderstam: Wild en douciu.
Vruchtbaarheid: Hij draagt bijna jaarlijks.
Ziekten: De boom lijdt veel aan kanker, ook aan schurft en meeldauw eenigszins.
Daarom niet voor aanplant in 't groot bijzonder aan te bevelen.
Tijd van plukken: Eind October.
Tijd van rijpheid: Dec.—Febr.
Verkoop: Voor den handel op Duitschland is hij niet zoo geschikt als de Goudreinette, Bellefleur en Sterappel.
Op de veiling is de prijs gewoonlijk evenredig aan de grootste Court pendu's. Hij is dus eene marktvrucht, maar nog niet genoeg bekend.
Kleur en smaak, enz.: Een prachtige gele appel met mooie, roode strepen en vlammen aan de zonzijde.
De smaak is heel fijn.

COURT PENDU.

Naam: Soms wordt deze appel verwisseld met een Ribston pippin.
Soorten: Men onderscheidt de gewone, en de roode court-pendu. De roode is de beste.
Grond: Op klei is hij beter thuis dan op zandgrond. Het gaat op goeden zandgrond ook goed, mits men genoeg kunstmest gebruikt.
Hij vraagt wel bereiden, doordringbaren bodem.
Op natte gronden wil hij niet voort.
Vorm: Hoogstam, halfstam en struik voldoen goed. Hij vormt een bolkroon.

Onderstam: Wildeling en op enkele goede gronden op doucin voor struiken.

Standplaats: Het is ons niet bekend of de appel zelf steriel is of niet. Hij is een der allerlaatste bloeiers, ongeveer gelijk met of na de Brabantsche Bellefleur met Zoete Bellefleur Zoete Veen enz. Daarom zouden we hem een plaatsje in den boomgaard gunnen, doch bevelen hem overigens niet aan.

Vruchtbaarheid: De boom draagt vroeg en is bijzonder vruchtbaar.

Omdat hij met de bellefleur 14—20 dagen later bloeit dan de goudreinette, heeft hij minder van vorstschade te lijden.

Ziekten: Hij lijdt erg aan kanker. Is de boom met kanker eenmaal behebt, dan volgt de bloedluis als van zelf.

Wil men een ouden kankerigen boom het voortkankeren beletten, dan moet men zeker drie of vier jaar sterk met kalk en kali bemesten en de wonden uitsnijden en insmeren met carbolineum.

Jonge boomen moeten van 't begin goed met kalk en kali bemest worden om ze kankervrij te houden.

Ben ik goed ingelicht, dan heeft men van deze handelwijze in Zeeland's proeftuin beste uitkomsten verkregen.

Tijd van plukken: Midden tot eind October.

Tijd van rijpheid: Februari-April.

Verkoop: Op de veiling en voor den handel op Duitschland staat hij achter bij de Goudreinetten, Bellefleurs en Sterappels. Alleen voor den handel op Brussel heeft deze vrucht groote beteekenis en is daardoor in Zeeland zeer in trek, elders in het land veel minder. 't Is overigens een appel die vrij sterk is en voor verzending geschikt, maar te weinig uiterlijk schoon bezit.

Kleur en smaak: De appel is platrond met zeer korten steel, en aan eene zijde rood gekleurd. Het vleesch is vast en heerlijk zuurzoet.

Gebruik: De appel laat zich best tot in de lente bewaren. 't Is een beste, vrij kleine tafelappel. In turfmolm of zijden papier bewaard, rimpelt hij niet, doch bij gewone bewaring wel dikwijls.

Laat geplukt rimpelt hij minder dan vroeg geplukt.

In onrijpen toestand is de appel goed geschikt voor appelmoes.

Aanplanting: Niet bijzonder aan te bevelen.

ENGELSCHE WINTER GOLD PEARMAIN.

Naam: Gewoonlijk wordt hij genoemd de Goud Pearmain.

Soorten: Men moet hem niet verwisselen met de Courtpendu en vooral niet met de Ripston Pippin, waarop hij nog iets meer gelijkt.

Grond: Als struikvorm op zandgrond, mits goed met kalk en kali bemest, lijkt hij beter thuis te zijn dan op klei.

Vorm. Hoogstam, en halfstam worden aangetroffen. Struikvorm vooral in Duitschland zelfs als leiboom, omdat deze appel vrij kort kan gesnoeid worden. Oudere boomen moeten eens verjongd worden om mooie vruchten te geven.

Onderstam: Hoogstam op wild, struiken op wild en doucin.

Standplaats: Hij bloeit met de Streepjesappel, Groninger Kroon enz. Hij vormt geen breede kroon. In Duitschland wordt hij als een der meest opleverende struiken beschouwd.

Mij dunkt, wij kunnen den boom missen.

De vruchten vallen spoedig af.

Vruchtbaarheid: Deze is soms buitengewoon groot, maar dan blijven de vruchten klein. Hij draagt als struik al vroeg.

Ziekten: Hij lijdt zeer erg aan kanker en aan schurft.

Goed met kalk en kali bemest lijkt hij in Zeeland's proeftuin goed tegen kanker bestand. — Veel appels worden wormstekig.

Tijd van plukken: Half October.

Tijd van rijpheid: Nov. — Januari.

Verkoop: Hij verkoopt zich vrij goed op de veilingen, maar 't is toch geen Goudreinette, Sterappel of Bellefleur.

In Duitschland is het een gewilde appel.

Kleur en smaak: 't Is een zeer schoone, goudgele appel met prachtig roodbruin kleurtje. Het vleesch is van uitmuntende kwaliteit met aromatischen smaak.

Gebruik: 't Is een zeer goede tafelappel.

Aanplanting: Aanplant wordt niet bijzonder aanbevolen door de zeer hooge eischen, die de boom stelt aan grond en verzorging. In struikvorm aangeplant op goeden zandgrond zal hij echter nog betere resultaten opleveren, dan op klei.

GRAVENSTEINER.

Naam: Ook prinsesappel geheeten.

Soorten: Men heeft de gele en de roode. Deze laatste is iets minder sterk.

Grond: Op zandgrond is de groei slecht. In 't Zuiden van Limburg groeit hij sterk met zeer groote kroon en zwierige takken. Hij heeft gaarne vrij vochtigen grond.

Vorm: Als hoogstam en halfstam verkrijgbaar, ook wel als leiboom, maar minder geschikt daarvoor, want hij verdraagt heel slecht, kort snoeien. Struik is dan nog beter. We zagen hem bij den heer Roelvink te St. Anthonis.

Onderstam: Op doucin of paradijs onderstam draagt hij beter dan op wildeling.

Standplaats: Hij hoort tot de vroeg bloeienden, dus tegelijk met de Adams pearmain, Bismarck, Ananas reinette en eenigzins met de Goudreinette, de Codlin Keswik enz. Hij is zelf steriel, daarom heeft hij gezelschap noodig van 'n gelijkbloeiende soort.

Hij geeft zelf maar weinig stuifmeel.

Vruchtbaarheid: Over 't algemeen draagt hij slecht, — op vochtigen grond soms wel beter.

Ziekten: Hij heeft nog al veel last van kankeren, als men geen kalk en kali gebruikt. Hij lijdt veel van schurft.

Tijd van plukken: Half September.

Tijd van rijpheid: Van half September tot half October. Het is een heerlijke tafelappel.

Verkoop: Wij krijgen in Duitschland nooit zulke hooge prijzen als de Goudreinette, Bellefleur en vooral Sterappel. Maar voor den handel aan particulieren is het een prachtige vrucht.

Kleur en smaak enz.: De vrucht is groot laangrond met ribben naar 't oog. — De korte steel is diep ingeplant. De kleur is geel met stippen en vlekken van een roode tint.

Het vleesch is los; de smaak frisch en aromatisch; heerlijk.

Aanplanting: Voor den handel minder aan te bevelen.

Cox's Oranje pippin.

Naam: Cox oranje reinette.

Grond: Op klei en op vruchtbaren grond wordt deze zeer fijne appel veel aangeplant. De grond moet wat vochthoudend zijn.

Vorm: Hij wordt als struik en als halfstam op alle gronden aangeraden. Zelfs als leiboom, omdat hij vrij kort mag gesnoeid worden.

Onderstam: Wild of doucin.

Standplaats: Hij bloeit te gelijk met Gravensteiner, Charlemousky, Goudreinette.

Vruchtbaarheid: is niet te roemen, doch vroeg en regelmatig.

Ziekten: Meestal moet de boom in den winter bespoten worden met Bordeauxsche pap. In Juni is die bespuiting gevaarlijk en gebruikt men liever Californische pap.

Tijd van plukken: begin October.

Tijd van rijpheid: Nov. tot einde Januari.

Verkoop: Op de veilingen brengt de appel nog niet veel op, in fruitwinkels en bij particulieren nog al wel, vooral waar men hem kent.

Kleur en smaak: Zeer fijn van smaak; veel heerlijker dan de Ribston Pippin; goed van uiterlijk. Hij blijft langen tijd sappig en goed bruikbaar.

Aanplanting: In den tuin aan te bevelen.

Zie later de zaailingen van dezen appel.

Yellow transparant.

Naam: Transparant appel; in Duitschland: Klarappel Transparente blanche.

Soort: We kunnen hem als een verbetering van de Siberische glasappel beschouwen, die erg aan kanker en andere ziekten lijdt.

Grond: Hij groeit op de meeste gronden goed, mits niet te droog.

Vorm: Struikvorm. — Als men hoogstam zou nemen wordt deze appel liefst op vreemden stam boven geent, omdat deze appelsoort niet spoedig een stevigen stam vormt.

Onderstam: Meestal wildeling, zelden op doucin, daar de groei dan te zwak is.

Standplaats: We zien wel voordeel in de teelt van vroege appelen, daarom raden wij hem wel aan voor boomgaard en struik. Hij geeft weinig stuifmeel. Bloeitijd vroeg.

Vruchtbaarheid: Deze is zeer groot, en jonge boompjes dragen al heel spoedig.

Ziekten: De boom is zeer aan kanker onderhevig op sommige gronden, vooral bij zware stikstofbemesting.

Tijd van plukken: eind Juli voor de vrucht rijp is.

Tijd van rijpheid: begin tot half Augustus.

Verkoop: Op veilingen en markten vindt hij grage koopers.

Kleur en smaak: De tamelijk groote, zeer schoone, geelwitte appel zonder kleurtje is breed aan den steel en loopt naar het oog iets spits toe.

De smaak van dezen sappigen appel is frisch zuur. Maar de vrucht wordt spoedig melig.

Hij is grooter en smakelijker dan de Siberische glasappel.

Gebruik: Een heerlijke handappel en ook zeer geschikt voor appelmoes.

Aanplanting: Wij kunnen de aanplanting aanbevelen ook voor den handel.

FRANSCHE ZURE.

Naam: Comtesse d'Esloo. — Dikke zure.

Soort. De echte soort wordt geleverd door verschillende Limburgsche kweekers.

Grond: Hij groeit goed op de Limburgsche klei en ook op de zandgronden.

Vorm: Hij vormt als hoog- en halfstam een breeden, eenigszins afhangende kroon. 't Is een sterke groeier.

Onderstam: Wildeling.

Vruchtbaarheid: Matig tot goed.

Ziekten: Teisteren dezen boom niet meer dan menigen anderen.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: Den heelen winter door tot ver in April.

Verkoop: In Limburg gaat de verkoop goed.

Kleur en smaak: De appel is groot, glad, groen met rose wang. Breed aan de steelzijde en iets smaller toeloopend tot het oog. 't Vleesch is geel wit, zeer sappig en aangenaam zuur, maar de vrucht is toch van 2e qualiteit voor de tafel.

Gebruik: Bij 't koken valt de vrucht tot brij ineen.

Codlin Keswick.

Naam: Hier te lande algemeen bekend als Keswickappels.

Grond: Is kieskeurig op den bodem, dus goed bemesten met kunstmest. Hij heeft liefst zwaren grond.

Vorm: Als half stam en als struik te planten.

Onderstam: Wildeling.

Standplaats: Daar de appel los zit, moet hij iets beschut staan. Hij heeft weinig stuifmeel.

Vruchtbaarheid: Hij is bijzonder vruchtbaar jaar op jaar en reeds zeer vroeg.

Ziekten: Hij moet op de meeste plaatsen met Bordeauxsche pap bespoten worden.

Tijd van plukken: Augustus.

Tijd van rijpheid: September.

Verkoop: Niet op alle veilingen is hij reeds genoegzaam bekend; vooral is hij in Amsterdam gewild en evenzoo voor Engeland.

Kleur en smaak: 't Is een zeer groote, fraaie frisch zure tafelappel van de tweede qualiteit.

Gebruik: Zeer geschikt voor appelmoes.

Aanplanting: Zeer aan te bevelen, zeer loonend.

Eijsdener klumpkes.

Naam: In België bekend als Sabot d'Eijsden; in enkele plaatsen van Limburg als Schaapsneuzen; doch verder in ons land zoover we weten niet verspreid.

Grond: Alleen bekend op kleigrond.

Vorm: Hoogstam, kroontakken groeien dooreen en hangen aan de uiteinden. De boom moet van jongs af goed gesnoeid — de horizontaal groeiende takken op bovenoogen. Hierdoor kan men de kroon meer omhoog krijgen.

Standplaats: In den boomgaard, maar niet aan de windzijde.

Vruchtbaarheid: Bijzonder groot.

Ziekten: Bij verwaarloozing lijdt de boom aan kanker en schurft. Bij goed onderhouden boomen zagen we meestal zeer gezonde vruchten. Waar de schurftziekte eenmaal erg is, besproeien met Bordeauxsche pap.

Tijd van plukken: October, gelijk met Goudreinette en Bellefleur.

Verkoop: Is in België en de Rijnprovincie zeer gezien als handelsvrucht en zal overal als zoodanig voldoen.

Kleur en smaak: De vrucht lijkt veel op Bellefleur in kleur, maar is hooger en minder breed van onderen; draagt aan den steel een knobbel. Zij lijkt veel op „Rheinische Bohnappel", maar die boom groeit hooger op.

Gebruik: De vrucht houdt zich tot Mei, is van 2e qualiteit voor de tafel, maar goed voor de keuken.

RAMBOUR PAPELEU.

Grond: Op alle gronden, mits niet erg nat.

Vorm: Hoogstam; breed opgaande kroon, met wijduitstaande takken.

Standplaats: Beschut.

Vruchtbaarheid: Zeer groot.

Ziekten: Heeft veel last van kanker en vooral van doode toppen aan de takken en op grond daarvan moet de aanplant bepaald afgeraden worden.

Tijd van plukken: half Sept. — begin October.

Verkoop: Zal zeker goed gaan.

Kleur en smaak enz. Mooie, hooge en flink gekleurd vrucht van aangenamen smaak. Er groeien echter veel kleine vruchten aan op zandgrond.

Gebruik: Goed verzorgd kan de vrucht tot in Febr.—Maar bewaard, maar wordt meest omstreeks Nieuwjaar gebruikt.

Aanplanting: Hiermee verwisseld wordt wel Rambau-Mortier. Dit is wellicht de hardstgroeiende appelboom, die dan ook voor tusschenstam gebruikt wordt. Hij heeft echter last van kanker en heeft als boom het gebrek, dat de vrij steil staande takken dikwijls afscheuren, daar het vluggegroeide weefsel erg broos is. Op dezen grond wordt aanplant sterk ontraden.

PRESENT VAN ENGELAND.

Naam: Van Engelschen oorsprong, doch met een Nederlandschen naam herdoopt.

Grond: Hij groeit vooral goed op kleigrond; op zandgrond heel langzaam en vraagt veel zorg.

Vorm: Voor hoog- of halfstam wordt hij het meest gebruikt, ofschoon de vruchten ruim groot zijn. De takken hangen sterk, doch dit wordt later beter.

Onderstam: Op wildeling en tusschenstam.

Standplaats: beschut tegen harde winden.

Vruchtbaarheid. De boom is vruchtbaar en draagt aan 't eind der takjes.

Ziekten: Kanker komt veel voor, schurft minder.

Tijd van plukken: einde October.

Tijd van rijpheid: Kan van Januari tot Maart gegeten worden.

Verkoop: Het is een goede winkel- en marktappel.

Kleur en smaak enz. De groote appel is buitengewoon lang en smal, van onderen tamelijk breed. De kleur is groengeel met een kleurtje aan de zonzijde. Het vleesch is geel-wit, saprijk, 't klokkenhuis is wat groot. De smaak is heerlijk.

Opmerking: Er mag slechts heel weinig aan den boom gesnoeid worden, daar hij dit slecht verdraagt.

ZURE GRAUWE REINETTE.

Naam: Reinette grise.

Grond: Groeit zwak. Op klei en op zand vereischt hij veel zorg.

Vorm: Zeer geschikt voor hoogstam.

Vruchtbaarheid: Is buitengewoon vruchtbaar.

Pluktijd: 2de helft van October.

Tijd van rijpheid: Kan van Dec. tot Maart gegeten worden, maar vooral geschikt voor de keuken.

Verkoop: Zeer gevraagde handelsappel, die echter bij de Goudreinette achterstaat.

Kleur, smaak, enz. Grauw groene schil met wit vleesch en frisch zuren smaak.

Aanplanting: Wegens den zwakken groei, wordt hij minder aangeplant dan vroeger.

De Paradijsappel (Roter Eiserapfel) wil niet meer gelijk vroeger, daarom bespreken wij dit soort niet. We zeggen alleen, dat de gestreepte soort 't minst last heeft van melig worden. Dit jaar 1912 zijn de boomen goed beladen. De Princesse Noble achten wij niet geschikt voor hoogstam.

De Vlaamsche schijveling mogen wij wel laten rusten, ofschoon het een goede appel om te dragen is.

Wellicht is dit dezelfde als de Juinappel in 't zuiden van Brabant zeer bekend

Zoete appels bespreken wij alhier niet. De Baumans reinette zullen wij bij de struiken behandelen.

Wij zullen dus overgaan tot bespreking der struiken, een vorm dien wij bijzonder onze boeren aanraden. Met tusschenplanting van zwarte bessen of Lentsche bloude stekbessen, kunnen zij veel opleveren. Zoo ook als onderplanting van boomgaarden.

Wij voegen hieraan iets toe, niet voor onze boeren, die door de lezing er door in de war zouden komen maar voor eenige belangstellenden in de boomgaardboomen van Duitschland.

Böttner (1910) geeft de volgende lijst voor Duitschland volgens tijd van rijpen:

ZOMERAPPELS.

1. Sommergewürzappel (zomeraagt) kleine gele, met rood kleurtje, spits bijloopende appel, zeer vruchtbaar, in Juli rijp.
2. Witte Astrachan Juli—Augustus.
3. Witte Klara-appel (Jellow transparant) Aug.
4. Phirsichroter Sommerappel, een zeldzaam schoone appel met frisch zuren smaak, goede drager. Aug.
5. Charlamowski. September.
6. Transparante de Croncels. September.
7. Lord Grosvenor.

HERFSTAPPEL.

8. Scharlachrote Parmane, middelmatig groot, geel met roode streepen. Groeit op lichten grond en is vruchtbaar. Sept.-Oct.
9. Keizer Alexander. Schoon groote gestreepte appel, de boom is vruchtbaar, doch algemeen kankerziek.
10. Prinzenappel (ook Ananasappel of Lemoenappel genoemd), draagt matig elk jaar ook in windstreken, maar valt licht af. Op sommige markten zeer gezocht. Oct.—Nov.
11. Gravensteiner. Oct.—Nov.
12. Manks Codlin. Oct.—Nov.
13. De gevlamde kardinaal. Een zeer goede handelsappel, veel gelijkend op de Gravensteiner. Alleen wegens groote vruchtbaarheid aan te bevelen. (Is dit niet Roode Gravenstein?)
14. Danziger kantappel. Een geribte, vrij groote appel met aangenamen smaak. Oct.—Jan.
15. Langstons Soudergleichen alleen voor arme gronden.

WINTERAPPEL.

16. Harberts Reinette, zeer groote vrucht van aangenamen smaak; goed vruchtbaar; op vochtigen bodem schurftig.
17. Winter gold paermain.
18. Goudreinette van Peasgood.
19. Gele Richard, in koude streken vruchtbaar.
20. Cox oranje reinette, schoon rood gekleurd en wel te bewaren.
21. Ribston Pippin, rijpt in December—Februari. In Engeland zeer gezocht.
22. Muskaat reinette is iets kleiner dan de Ribston pippin met muskaat smaak.
23. Canada reinette slechts voor warme en goede gronden. Is geschikt voor de tafel en voor de keuken.
24. Landsberger reinette, zeer vruchtbaar en kloek, bijzonder goed voor hoogstam in boomgaard.
25. Minister von Hammerstein, die van de Landsberger reinette afstamt maar eerder draagt en fijner smaak heeft.

26. Von Zuccalmaglios reinette, een vlugge en rijke drager met heerlijke vruchten, iets spits bijloopend naar het oog.
27. Ananas reinette, sterke boom, algemeen vruchtbaar. De kleine vruchten zijn heerlijk van smaak.
28. Grauwe Fransche reinette, jaarlijks, zeer vruchtbaar, op vochtigen, goeden grond. Niet groot van stuk maar tot Maart goed blijvend.
29. Baumans reinette. Belgische soort door Van Mons gewonnen en vroegtijdig vruchtbaar. Allerbeste en goed te bewaren vrucht.
30. Parkers Peppin; een soort grauwe reinette die alleen op goeden grond draagt fijne tafelappel.
31. Adersleber Caville, beter bestand tegen ziekten dan de W. W. Calville.

APPELS OM TE BEWAREN.

32. Goudreinette.
33. Ontaria. Een allerbeste appel om te bewaren, vroeg en rijk dragend.
34. Boikenappel, een goed dragende handelsappel.
35. Groene Fürstenappel, een goeddragende appel zonder ziekten, vooral voor vochtige gronden.
36. Bismarck appel. Zeer vroeg vruchtbaar. Vrucht beter voor de keuken dan voor de tafel.
37. Grof- en Rheinischer Bohnapfel, vruchtbaar en tot Mei bewaarbaar, potappel.
38. Champagner reinette, smakelijke, duurzame appel tot Mei bewaarbaar.
39. Roter Eiserappel, de duurzaamste van allen; zelfs tot Juni. Hij draagt echter alleen als oude boom. Deze is dezelfde als onze zure Paradijs, die in de laatste tijden in Nederland slecht draagt. Waarschijnlijk speelt kalkgebrek een groote rol.
Maas en Waal, Bommelerwaard enz., munten uit door kalkgebrek.

STRUIKVORM.

Behalve de Jellow Transparant, — de Cox's Oranje-Pippin, — de Goudreinette, — de Sterappel, — Groninger kroon, — (Engelsche winter gold pearmain) Ribston pippin, — (Present van Engeland), Codlin Keswick (de kassler reinette) enz., die reeds beschreven zijn, noemen wij op de eerste plaats:

Charlemowski.

Naam: Borovitsky, of Duchesse d'Oldenburg.
Grond: Zandgrond en klei neemt hij voor lief, doch geeft de voorkeur aan de klei, die matig vochtig is.
Vorm: Hij voldoet als struik zeer goed. Zelfs wordt hij als leiboom gebruikt.
Onderstam: Op zaailing en vooral doucin.
Standplaats: De boom kan nog al wat wind verdragen en de bloemen ('t is een vroege bloeier) nog al wat guur weder. Hij groeit nog al in de hoogte.
Vruchtbaarheid: Deze is zeer goed, reeds vroeg en jaarlijks.
Ziekten: Een zomer bespuiting met Bordeauxsche pap kan hij slecht verdragen.
Tijd van plukken: Begin September, doch niet alle vruchten te gelijk.
Tijd van rijpheid: September.
Verkoop: 't Is een uitmuntende vroege, tamelijk groote marktappel.
Kleur, smaak enz. De grondkleur is groengeel met veel roode strepen. Het vleesch is los en zuur van smaak.
Gebruik: Hij zal als vroege handappel wel meer en meer gevraagd worden.
Aanplanting: Zeer aanbevolen.

JACQUES LEBEL.

Naam: Van Belgischen oorsprong.
Grond: Voor klei en zandgrond.
Vorm: Struik. Wordt ook als hoog- en halfstam in België gekweekt, hier te lande weinig of niet.
Onderstam: Op zaailing en doucin.
Vruchtbaarheid: Vroeg en rijkdragend.
Ziekten: Hij heeft last van schurftziekte.
Tijd van plukken: September—Oct.
Tijd van rijpheid: Oct.—Dec.
Verkoop: Eene goede marktappel, maar met wat weinig kleur.
Kleur en smaak: Citroen gele groote appel met frisch zuren smaak.
Gebruik: Goed als moesappel en 2e soort handappel.

Pfirsich roter Sommerappel.

Naam: Van Duitschen oorpsrong.
Grond: Groeit op klei en zandgrond.
Vorm: Als struikvorm goed geschikt.
Onderstam: Op Zaailing, doch liever op paradijs of op doucin.
Standplaats: Gelijk bloeiende zijn mij niet bekend.
Vruchtbaarheid: Vroeg en rijkdragend.
Ziekten: Niet meer dan andere goede soorten.
Tijd van plukken: Aug.
Tijd van rijpheid: Aug.—Oct.
Verkoop: Beste markt- en tafelvrucht.
Kleur en smaak: Frischzure, fraaie calvillevormige vrucht met heerlijken smaak.
Gebruik: Deze vroege prachtig gekleurde appel wordt uit de hand gegeten.
Aanplanting: Aanbevolen.

Manks Codlin.

Naam: Een Hollandsche naam is ons onbekend of het moet de Evaappel zijn.
Grond: Groeit op klei en zandgrond goed.
Vorm: Als struik meestal gebruikt.
Onderstam: Hij kan op doucin veredeld worden, op de meeste gronden verkiest men hem echter op zaailing wegens groote vruchtbaarheid.
Vruchtbaarheid: Zeer groot, draagt jaarlijks.
Ziekten: Geen.
Tijd van plukken: September.
Tijd van rijpheid: Sept.—October.
Verkoop: Beste marktvrucht.
Kleur en smaak: Deze wasgele Engelsche appel is goed van smaak en heeft alle goede eigenschappen; alleen hij is niet rood van kleur.
Gebruik: Is als handappel zeer goed te gebruiken, maar van tweede qualiteit.
Aanplanting: Zeer aan te bevelen soort.

ADAM's PEARMAIN.

Naam: Norfolk pippin. Van Engelschen oorsprong.
Grond: Groeit bij voorkeur op zwaren grond. Op lichten grond moet men veel kali en kalk geven.
Vorm: Laat zich niet alleen als struik goed vormen, maar is ook wel geschikt voor hoogstam.
Onderstam: De struik moet op doucin geënt worden.
Standplaats: 't Is een zeer vroege bloeier. 't Is daarom wel goed, dat een Bismarck, Gravensteiner of Ananasreinette in de buurt staat.
Vruchtbaarheid: Deze is tamelijk.
Ziekten: Lijdt sterk aan kanker en schurftziekte als men te weinig kalk en kali geeft.

Tijd van plukken: September—Oct.
Tijd van rijpheid: November tot Maart.
Verkoop: Hij laat zich op de fruitmarkten goed verkoopen.
Kleur en smaak. Schoon van uiterlijk en goed van smaak.
Gebruik: 't Is een fijne tafelappel.

Notaris appel.

Naam: Een Luntersche zaailing.
Grond: Zand- en kleigrond.
Vorm: Struik en hoogstam.
Onderstam: Zaailing en doucin.
Standplaats: Hij bloeit gelijkertijd met:
Vruchtbaarheid: groot.
Ziekten: geene.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: December—Februari.
Verkoop: Is op de markten nog niet voldoende bekend.
Kleur en smaak. De vrij groote appel is van zeer goeden smaak.
Gebruik: Handappel is een der beste Luntersche zaailingen.
Aanplanting: Kan worden aangeraden.

FIESSER,S ERSTLING.

Naam: Nieuwe Duitsche zaailing.
Grond: Niet kieskeurig op den grond, maar vraagt veel mest.
Vorm: Struikvorm gewenscht.
Onderstam: Zoowel doucin als wildeling. Wegens vroege vruchtbaarheid meest op wild; ook op paradijs verkrijgbaar.
Standplaats: Tegelijk bloeien. Goudreinette enz.
Vruchtbaarheid: Al heel vroeg zeer vruchtbaar.
Ziekten: Geen bekend.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: November—Januari.
Verkoop: Beste marktvrucht.
Kleur en smaak: De groote appel is geel met roode strepen, sappig en goed van smaak.
Gebruik: Keukenvrucht.
Aanplanting: Aan te bevelen.

CELLINI.

Naam: Van Engelschen oorsprong.
Grond: Groeit op lichte klei en op zandgrond.
Liever wat te droog dan te nat. Op vochtigen grond lijdt hij wel aan kanker.
Vorm: Gewoonlijk als struik geteeld met bolkroon, doch ook voor halfstam geschikt.
Onderstam: Kan op wildling en doucin veredeld worden. Liefst echter op wildling.
Standplaats: De groei is pyramide vormig. Hij bloeit te gelijk met Cox's Pomona, Keizer Alexander, Lemoenappel, Lord Suffield, Princesse noble en Baumansreinette, — dus een middentijdsbloeier.

Vruchtbaarheid: Door sommigen hoog geprezen, wij zeggen alleen dat hij elk jaar draagt in meerdere of mindere mate.

Ziekten: Op vochtigen bodem nogal last van kanker, schurft en monilia.

Tijd van plukken: Eind September.

Tijd van rijpheid: September, October tot December.

Verkoop: Op markten en veilingen kan hij goede prijzen opbrengen.

Kleur en smaak: Groengeel met bruinroode kleur is deze groote appel, als hij goed rijp is een sappige, frisch-zure vrucht van zeer goede kwaliteit, de binnen in de struik hangende vruchten blijven veelal groen, wat haar veel de waarde ontneemt, doch niet zoo fijn als de reinette de Canada de Princesse-noble of de Cox Oranje pippeling.

Gebruik: Deze vrij vaste appel is voor tafelgebruik geschikt.

REINETTE DE CHENEE.

Naam: Gewonnen door Benoit Dexcadre te Chenée bij Luik Belgie.

Vorm: Struik en halfstam, ook hoogstam.

Onderstam: Alle onderstammen.

Standplaats: In boomgaard.

Vruchtbaarheid: Zeer goed.

Ziekten: weinig.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: Winter.

Verkoop: Als andere Reinetten.

Kleur en smaak: Geel van kleur, klein van stuk, fijne smaak.

Aanplanting: In een tuin of boomgaard is een enkele boom wel aan te bevelen.

PEPER APPEL.

Naam: Bristol Reinette, Reinette Tulpa.

Grond: Verlangt beste standplaats op zandige klei, goed met kalk en kali bemest.

Vorm: Struik en halfstam.

Ziekten: Kanker en meeldauw.

Onderstam: Zoetappel en zaailing.

Vruchtbaarheid: Vrij goed.

Pluktijd: October.

Rijptijd: Januari—Maart.

Standplaats: Hij bloeit vroeg, tegelijk met Charlemowsky, Codlin Keswick Notaris appel, Goudreinette enz.

Verkoop: Geen handelswaarde, dan voor winkels en particulieren.

Kleur en smaak: Grijsbruin, heel klein van stuk, zachtzuur van smaak.

Gebruik: Voor eigen gebruik alleen. Zeer fijn.

Aanplanting: Een boom is in een heerentuin niet misplaatst.

London Pippin.

Naam: Calville de Londres, van Engelschen oorsprong.
Grond: Neemt klei en goeden zandgrond voor lief.
Vorm: Men kweekt hem als struik en als halfstam met bolkroon. Als hoogstam is hij niet geschikt.
Onderstam: Groeit op alle onderstammen.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met Bellefleur Cox Oranje Pippin enz.
Vruchtbaarheid: groot.
Ziekten: De boom groeit sterk zonder ziekte.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpen: Januari—Maart.
Verkoop: Goede marktvrucht.
Kleur en smaak: Het uiterlijk gelijkt veel op de calville, dus met ribben, maar minder diepen kelk. De smaak is zachtzuur en geurig. De kleur is groen met rood-bruin kleurtje.

TRANSPARANT DE CRONCELS.

Naam: Ook rozenappel geheeten.
Een Fransche Zaailing.
Grond: Klei- en zavelgrond.
Vorm: Struikvorm is gewenscht, toch zal wellicht halfstam ook voldoen.
Onderstam: doucin.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met Goudreinette.
Vruchtbaarheid: Deze is zeer groot en regelmatig.
Ziekten: Zoo goed als vrij van schurft en andere ziekten.
Tijd van plukken: Begin October.
Tijd van rijpheid: Nov.—Dec.
Verkoop: Hij smet licht, moet dus voor verzending goed verpakt worden, zal dan op de markten goeden prijs opbrengen.
Kleur en smaak: De appel is eenigszins langwerpig, groot, goudgeel van kleur met donkerroode strepen en ribben. Het vleesch is sappig en heerlijk aromatisch van smaak.
Aanplanting: Niet sterk aan te raden.

COX'S POMONA.

Naam: Van Engelschen oorsprong.
Grond: Voor klei- en zandgrond mits men kalk en kali ruim gebruikt.
Vorm: Als struikvorm te gebruiken. Zelfs kan hij als leiboom dienen, daar de boom bestand is tegen vrij kort snoeien. De struik groeit in een gedrongen.
Daar de vrucht zeer los op 't hout zit raden wij hem niet aan voor hoogstam.
Onderstam: Op zaailing en doucin.
Standplaats: Uit den wind. Hij bloeit te gelijk met Cellini, Keizer Alexander, Lemoenappel, Lord Suffield, Princessenoble enz.
Vruchtbaarheid: Buitengewoon groot. Hij draagt jaarlijks.
Ziekten: Zeer sterk aan kanker onderhevig. Wordt ook veel door schurftziekte aangetast.

Tijd van plukken: Begin October.

Tijd van rijpheid: begin November einde December, te lang bewaard verliest hij zijn smaak.

Verkoop: Op de markten bijzonder gewild.

Kleur en smaak: Met prachtige, roode kleur (roode strepen), met calvilleachtige ribben is deze groote appel mooier dan de roode caville.

De smaak is echter middelmatig, doch beter dan van de Alexander, en veel beter dan van de Bismarck.

Gebruik: Voor tafel en keuken.

Aanplanting: Wegens kanker niet bijzonder aanbevolen.

BISMARCK.

Naam: Een Duitsche zaailing.

Grond: Op klei en zandgrond voor handels appel aan te bevelen. De grond moet matig vochtig zijn.

Vorm: Als struik aan te bevelen. Voor halfstam zijn de vruchten wel wat groot. Hij eischt dan een beschutte plaats.

Onderstam: Wildeling en soms ook wel doucin.

Standplaats: Hij bloeit zeer vroeg met de Adams Pearmain, Gravensteiner, Annanas reinette.

Vruchtbaarheid: Uitmuntend. Een pas geplante struik draagt al heel spoedig.

Ziekten: Men geve veel kalk en kali anders heeft de boom beslist last van kanker. Ook treedt de monilia nogal eens op, alsmede meeldauw en schurftziekte in sterke mate.

Tijd van plukken: Half October.

Tijd van rijpheid: Oct. — Febr. Eerst in Januari krijgt hij den goeden smaak. Hij kan tot einde April worden bewaard.

Verkoop: De schoone kleur, grootte en duurzaamheid maken hem tot een goeden marktappel, die tegen hoogen prijs gekocht wordt.

Kleur en smaak. De smaak is hard zuur en niet fijn. Het vleesch is los, de kleur mooi.

Gebruik: In Februari kan hij als handappel dienst doen. Als moesappel heeft hij veel suiker noodig.

Aanplanting: Wegens ziekten niet zooveel aanbevolen als voorheen.

KEIZER ALEXANDER.

Naam: Empereur Alexandre.

Een oud bekend soort van Russischen oorsprong.

Grond: Hij neemt bijna elken grond voor lief.

Vorm: Struikvorm met bolkroon is 't best. De takken hebben neiging tot hangen.

Onderstam: doucin.

Standplaats: Iets beschut. Hij bloeit veel later dan de Bismarck, gelijk met Cellini, Cox's, Pomona, Lemoenappel Lord Suffield, Princesse noble enz.

Vruchtbaarheid: Reeds vroeg begint de boom te dragen en geeft dan geregeld vruchten op elken tak.

Ziekten: Is sterk onderhevig aan kanker en monilia.

Tijd van plukken: September.

Tijd van rijpheid: October—November.

Verkoop: Hij kwetst heel licht.

Kleur en smaak: De kleur van dezen grooten appel is geel met roode streepen. Hij smaakt veel beter dan de Bismarck. Het vleesch is los.

Gebruik: Als hand en keukenappel te gebruiken.

Aanplanting: Wegens ziekten niet zoo sterk aanbevolen als vroeger.

BELLE DE PONTOISE.

Naam: Zaailing van Keizer Alexander.

Grond: Op klei en op zandgrond.

Vorm: Gewoonlijk als struikvorm, doch kan zelfs als leiboom gebruikt worden.

Onderstam: Wildling en doucin.

Standplaats: Verlangt eene goede standplaats.

Vruchtbaarheid: Is goed.

Ziekten: Wordt nog al veel door monilia aangetast.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpen: December—Januari.

Verkoop: Goed.

Kleur en smaak: Een groote marktappel, mooi van vorm en kleur. Groenachtig geel met rood.

Gebruik: Is als handappel te gebruiken, doch niet zeer fijn, beter als moesappel.

Aanplanting: Niet bijzonder sterk aan te bevelen.

PRINCESSE NOBLE.

Naam: In 't Zuiden geeft men den naam van Tootappel en Kannekesappel; misschien niet genoegzaam onderscheiden van de Groninger Kroon, die evenwel als boom beter voldoet.

Ook Alantappel genaamd. In het Noorden des lands algemeen bekend als Fransche kroon.

Grond: Wil op kleigrond als op zand goed groeien; geeft de voorkeur aan zavelgrond.

Vorm: Als struikvorm 't meest aan te bevelen. Als hoogstam blijven de vruchten te klein.

Onderstam: doucin en wildling.

Standplaats: Eenige beschutting is wel gewenscht. Hij bloeit te gelijk met Gravenstein, Goud-Reinette enz.

Hij heeft slappe, hangende takken. De boomen moeten met snoeien goed gevormd worden.

Vruchtbaarheid: Is vrij goed en jaarlijks.

Ziekten: Deze soort scheen algeleefd, doch fleurt den laatsten tijd op zavelgrond zeer op. Hij heeft veelal last van kanker en schurft.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: Nov.—Jan. Te lang bewaard, gaat de heerlijke smaak verloren.

Verkoop: Op de veiling brengt hij vrij veel op, daar ons publiek zeer op de vrucht gesteld is. Voor den verkoop naar Duitschland van weinig waarde.

Kleur, smaak enz. Langwerpig, geel met roode strepen. Smaak zachtzuur met vast vruchtvleesch. Het vleesch is stevig.

Gebruik: Hij kan nogal wat liggen en rot niet poedig.

Een der beste en meest bekende handappels.

Aanplanting: Niet aanbevolen voor den handel, wel een of ander boompje in den tuin.

SIGNE TILLISCH.

Naam: Van Deenschen oorsprong.

Grond: Geschikt voor klei- en zandgrond.

Vorm: Als struikvorm zeer geschikt. Ook wel als halfstam.

Onderstam: Hij verlangt een doucin of paradijs onderlaag.

Standplaats: Hij bloeit tegelijk met Ribston Pippin, Bismarck enz.

De vruchten zitten vast aan den boom.

Vruchtbaarheid: Zeer te roemen, mits niet op wildeling.

Ziekten: Heeft te lijden van meeldauw.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: October—November.

Verkoop: De vrucht is hier te lande nog haast niet bekend, zoodat er nog geen vraag naar bestaat.

Kleur en smaak: Een groote, mooie calville-vormige, ronde appel; bij den steel breed en plat. De schil is glad met een bruinroode kleur.

Bij lang liggen gaat de aromatische smaak weg, anders is hij sappig, heerlijk zachtzuur met veel geur.

Aanplanting: Nog niet sterk aan te bevelen.

THE QUEEN.

Naam: Königinapfel. Van Engelschen oorsprong.

Grond: Op klei en goeden zandgrond.

Vorm: Struik, want de vrucht zit los op 't hout.

Onderstam: doucin.

Standplaats: Hij bloeit te gelijk met de Goudreinette, Charlemowski, Codlinkeswick, Notarisappel, Peperappel, Mr. Gladstone, Gouden pippeling enz.

Vruchtbaarheid: Reeds een paar jaar na de planting geeft hij vrucht en draagt dan verder jaarlijks goed.

Ziekten: Niet veel.

Tijd van plukken: September. De vruchten mogen vooral niet te laat geplukt worden.

Tijd van rijpheid: October en November.

Verkoop: Op de veilingen brengt hij goede prijzen op.

Kleur, smaak enz. Deze zeer groote en schoone appel is platrond, groengeel van kleur met helder roode strepen. De smaak is niet fijn, maar toch goed.

Gebruik: Een potappel bij uitnemendheid.

REINETTE DE CANADA.

Naam: Pariser Rambour.

Soorten: Er zijn twee soorten, de grijze en de blanke Canada.

Grond: Gezonde boom op zandgrond. Op natte, zware gronden hoort hij niet thuis. Daar heeft hij last van kanker en licht bevriezen. Warme standplaats gewenscht.

Vorm: Struikvorm, soms als leiboom.

Onderstam: Op doucin en paradijs voor struik. Op zaailing voor hoogstam.

Standplaats: Eenigszins beschut. De takken groeien breed uit en hebben neiging tot afhangen. De boom levert overvloedig stuifmeel; is echter zelf steriel, zoodat een gelijkertijd bloeiende appel in de buurt moet staan.

Te gelijk met de Canadareinette bloeien: Lansberger Rtt. Goudreinette, Princesse Noble, R. Baumans.

Vruchtbaarheid: Hij draagt jaarlijks vrij goed.

Ziekten: Gewoonlijk zijn de struiken met ziekten aangetast, bespuiten met zeer verdund carbolineum in den winter en met Bordeauxsche pap in het voorjaar, is gebiedende eisch en een ruim gebruik van kalk en kali noodzakelijk. Een heele last zal men zeggen, doch de appel is bijzonder heerlijk en daarom kan iemand die tijd en geld heeft, zich die moeite getroosten. Te meer daar de appel zoo duurzaam is.

Tijd van plukken: eind October.

Tijd van rijpheid: Januari—April.

Verkoop: Beste tafelvrucht, in ons land als handelsvrucht weinig bekend; in Frankrijk bijna algemeen verspreid.

Kleur en smaak: Deze eerste klasse tafelappel heeft een ruwe schil met veel grijs-bruine vlekken. De smaak is zeer heerlijk, zacht en lekker zuur, met heerlijken geur.

Aanplanting: Zeer aanbevolen voor eigen gebruik.

ANANAS REINETTE.

Naam: Vermoedelijk van Nederlandsechen oorsprong.

Grond: Op zand en klei moet de grond goed voorzien zijn van kalk en kali. Hij mag niet te natten grond hebben, anders heeft hij heel veel last van kanker. Liefst zandgrond.

Vorm: Struikvorm is de beste. Ook wel gebruikt als leiboom aan Oostmuur.

Onderstam: Op doucin zal hij het best voldoen. Liefst niet op gewonen paradijs enten, doch op Metzer gele paradijs is hij beter.

Standplaats: Hij is een vroege bloeier, dus zal een Adams paermain, Bismarck, Gravensteiner enz. steeds goed gezelschap zijn.

Vruchtbaarheid: Zeer goed.

Ziekten: Hij heeft heel veel van kanker te lijden. Om dit te voorkomen of te genezen moet men kalk en kali jaren lang ruim toedienen.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: December-Maart.

Verkoop: Op veilingen waar men het kleine, fijne appeltje kent, wil men wel goeden prijs geven, doch een eigelijke handelsappel is het heelemaal niet.

Kleur en smaak: Deze zeer fijne tafelappel is niet groot van stuk, geel in den tijd van rijpen, bezet met grauwgrijze kleine stipjes. De vrucht voelt iets vettig aan.

Gebruik: Deze fijne appel kan tot het einde Maart bewaard worden, daarom voor eigen gebruik aan te bevelen.

Aanplanting: Voor eigen gebruik in den tuin aangeraden.

Ecklinville Seedling.

Naam: Van dezen Engelschen appel is mij geen Hollandschen naam bekend.
Grond: Hij heeft liefst zwaren grond.
Vorm: Struikvorm gewenscht met pyramidale kroon.
Onderstam: Op elken onderstam.
Standplaats: Te gelijkertijd bloeien:?
Vruchtbaarheid: Groot.
Ziekten: Niet bekend.
Tijd van plukken: begin October.
Tijd van rijpheid: October-November.
Verkoop: Als handelsvrucht hier te lande nog weinig bekend, zelfs niet bij kweekers.
Kleur en smaak: Prachtige groote appel.
Gebruik: Tafel en keuken.
Aanplanting: Kan wellicht later aanbevolen worden.

Bramley's Seedling.

Naam: Geen Hollandsche naam bekend. Engelsche appel.
Vorm: Struik en boomgaard, doch beschut.
Grond: Liefst zwaren grond.
Onderstam: Elke onderstam is te gebruiken.
Standplaats: Bloeit te gelijk met?
Vruchtbaarheid: Groot.
Ziekten: Eenige last van meeldauw en kanker.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: Duurt den heelen winter door.
Verkoop: In Engeland uitstekend; hier minder goed in trek.
Kleur en smaak: Groengeel met wat rood. Platte vrucht met ribben aan de kelk.
Gebruik: Tafel, maar vooral keuken.
Aanplanting: In Engeland is de boom zeer gezocht; wellicht later hier ook aan te bevelen.

Lord Grosvenor.

Naam: Een Hollandsche naam van dezen Engelschen appel is mij onbekend.
Soorten: Hij heeft veel overeenkomst met Lord Suffield.
Grond: Neemt elken grond voor lief.
Vorm: Voor struikvorm zeer geschikt.
Onderstam: Zaailing en ook wel doucin.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met:?
Vruchtbaarheid: Hij draagt spoedig en zeer rijk.
Ziekten: Kanker treedt nogal op.
Tijd van plukken: Augustus.
Tijd van rijpheid: einde Augustus-September.
Verkoop: Marktvrucht.
Kleur en smaak: Deze vroege, groote, geribte appel heeft een vrij goede smaak.
Gebruik: Keukenappel van 2e qualiteit.

Aanplanting: Wellicht later aan te bevelen wegens groote vruchtbaarheid.

Lord of Lady Suffield.

Naam: Geen andere naam is mij van dezen Engelschen appel bekend.
Soorten: Niet te verwisselen met de Lord Grosvenor.
Grond: Hij heeft beslist goeden zandgrond noodig, beter nog groeit hij op lichte klei, die niet al te nat is.
Vorm: Struikvorm, ook wel halfstam.
Onderstam: Kan wildeling tot onderstam hebben, ook op zoetappel.
Standplaats: Te gelijker tijd bloeien Lemoenappel, Keizer Alexander, Princesse Noble, Cox pomona.
Hij heeft nog al hangende takken; hij heeft een beschutte plaats noodig.
Vruchtbaarheid: is zeer goed; Kooiman spreekt echter van achteruitgang.
Ziekten: Hij lijdt nog al aan kanker als men geen kalk en kali genoeg geeft.
Tijd van plukken: Boomrijp Augustus-September.
Tijd van rijpheid: Half September
Verkoop: Door de grootte wel te verkoopen; op de Tielsche veiling gewild.
Kleur en smaak: Bleekgeel en vrij goed van smaak.
Gebruik: Een goede keukenappel.
Aanplanting: Niet bijzonder aan te bevelen; — Liefst in struik voor eigen gebruik.

Mr. Gladstone.

Naam: Een Hollandsche naam van dezen grooten, vroegen appel is mij niet bekend.
Grond: Zeer voedzame grond is vereischte.
Vorm: Struikvorm.
Onderstam: Zoetappel en ook wel op wild.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met: Goudreinette, de Queen enz.
Hij krijgt een grooten omvang.
Vruchtbaarheid: Op zoetappel geregeld en groot.
Ziekten: Geen bekend.
Tijd van plukken: Augustus.
Tijd van rijpheid: Augustus.
Verkoop: Als vroege vrucht goed te verkoopen, maar is wat donker van kleur.
Kleur en smaak: Groengeel met roode strepen en blauwachtig waas.
Gebruik: De middelmatig groote appel is van goede kwaliteit, zacht van vleesch.
Aanplanting: Wel aan te bevelen.

LANES PRINCE ALBERT.

Grond: Klei en zandgrond.
Vorm: Struikvorm (plat van vorm) — ook voor half en hoogstam.
Onderstam: Zoetappel of zaailing.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met Ribston Pippin, Groninger kroon enz.
Vruchtbaarheid: Goed zelfs buitengewoon.
Ziekten: Hij lijkt wel eens last van kanker te hebben, — bij mij zeer veel.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: November—Januari.
Verkoop: Beste marktvrucht.
Kleur en smaak: Een mooie groote, groengele appel.
Gebruik: Voor tafel en keuken.
Aanplanting: Wegens kanker nog niet aan te bevelen.
In Engeland worden heele boomgaarden aangeplant.

CALVILLE St. SAUVEUR.

Soort: Niet te verwisselen met de witte winter caville of Caville Lesanse en andere Caville's.
Grond: Warme standplaats.
Vorm: Struikvorm.
Onderstam: Zoetappel.
Standplaats: Bloeit tegelijk met:?
Vruchtbaarheid: Na eenige jaren voldoende vruchtbaar.
Ziekten: Gevoelig voor schurft en kankerziekte.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: November—Januari.
Kleur en smaak: Vrij groote hoekige appel met goeden smaak. De kleur is groengeel met roodbruine wang, maar van 2e qualiteit.
Aanplanting: Niet sterk aan te bevelen.

WITTE WINTER CALVILLE.

Naam: Calville blanc d'hiver. Bonnet Carré.
Soort: Vermoedelijk uit Frankrijk afkomstig.
Niet te verwisselen met Calville d'Angleterre, die wel heerlijk is maar weinig draagt. De vorm is iets meer langwerpig dan van de W. W. C.
Grond: Deze moet verzadigd zijn van kalk kali en fosforzuur en ook warm zijn gelegen.
Vorm: Soms als struik gebruikt, doch beter als leiboom. Hij verdraagt korten snoei Kleine appels smaken niet.
Onderstam: Zoetappel en Metzer gele paradijs.
Standplaats: Beschutte, en liefst zuidmuur. Hij bloeit te gelijk met: Streepjesappel (couleur de Chair) Gold Pearmain, Groninger Kroon, Ribston pippin, zure Rabau en de Lane's Prince Albert.
Vruchtbaarheid: is matig.
Ziekten: Hij heeft veel last van kanker en andere ziekten, — ook al staat hij aan zuidmuur.
De bloedluis hecht zich ook aan de kleine takjes, waardoor ze slecht kan bestreden worden. Men zal dus veel kalk, en kali

moeten aanwenden en ook bespuitingen met sterk verdund carbolineum en Bordeauxsche pap.

Tijd van plukken: Einde October zelfs later zoo het weder gunstig is.

Tijd van rijpheid: half Januari tot einde Maart.

Verkoop: In fruitwinkels en veilingen brengt hij veel op.

Voor den handel op Duitschland niets waard. In Frankrijk en België hoog betaald.

Ingezakte vruchten worden groot, zijn fijn en glad van schil en hebben groote handelswaarde.

Kleur en smaak. De kleur is groengeel soms met een licht roodbruin kleurtje

Het vleesch is geel en bijzonder geurig en heerlijk, zelfs nog beter dan van den Jerusalemappel en de Ribston Pippin.

Gebruik: Een handappel van de eerste klas.

Aanplanting: Witte Calville deugt in veel gevallen niet voor ons land!

JERUSALEM APPEL.

Naam: Pigeon rouge d'hiver. Zijden Hemdje.

Oud bekend soort. Men heeft ook nog de Blanke Jerusalemmer.

Grond: Op kalkrijken kleigrond. Er moet genoeg kali in den grond zijn.

Vorm: Voor halfstam en struikvorm.

Onderstam: Zoetappel en zaailing.

Standplaats: Warme beschutte stand. Hij bloeit met Groninger kroon, Gold pearmain.

Vruchtbaarheid: Vrij goed, sommige jaren overvloedig.

Ziekten: Groei slecht, last van schurft en kanker.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpen: December—Maart.

Verkoop: Geen handelsappel, doch wordt voor uitstalling en versiering veel gebruikt.

Kleur en smaak: Zeer lekkere, kleine vrucht hooger dan breed, geelgroen, met rood.

Gebruik: Enkel voor dessert.

Aanplanting: In een tuin voor eigen gebruik wel aan te bevelen.

BAUMANN's REINETTE.

Naam: Belgische appel, door van Mons gewonnen en aan de heeren Baumann van Aljas opgedragen.

Grond: Verlangt goeden grond, vooral niet droog.

Vorm: Voor hoog- en halfstam, alsmede voor struik.

Onderstam: Zaailing doucin en gele paradijs.

Standplaats: Hij bloeit tegelijk met Princesse noble, Lord Suffield, Lemoenappel, Keizer Alexander, Cox Pomona, Cellini

Vruchtbaarheid: Meer dan voldoende vooral in boomgaard min of meer beschut.

Ziekten: Veel te lijden aan schurft en kanker in zekere gronden in andere niet.

Tijd van plukken: Eind October.

Tijd van rijpheid: December—April.

Verkoop: Op de markt wordt hij goed betaald wegens schoon uiterlijk.

Kleur en smaak: De schoone, vrij groote rood gestreepte appel is best van smaak.

Aanplanting: niet aan te bevelen, tenzij men bijzonder goeden grond heeft.

LANDSBERGER REINETTE.

Naam: Duitsche appel, gewonnen door raadsheer Burchardt van Landsberg.

Grond: Op zand- en kleigrond, mits goed voorzien van kalk en kali.

Vorm: Struik en hoogstam.

Onderstam: Zaailing, zoetappel en paradijs.

Standplaats: Hij is een middentijdsbloeier dus tegelijk met Baumann reinette, Princesse noble, Lord Suffield, Lemoen appel, Keizer Alexander, Coxpomona, Cellini, enz.

Vruchtbaarheid: Voldoende en soms overvloedig.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpen: November—Februari.

Verkoop: Beste marktappel.

Kleur en smaak: Geel groene zeer goede tafel en keukenappel; langwerpig, tamelijk groot.

Aanplanting: Niet aan te bevelen.

BEAUTY OF KENT.

Naam: Van Engelschen oorsprong.

Grond: Neemt elken grond voor lief, mits goed met kalk en kali bemest.

Vorm: Struik en halfstam.

Onderstam: Zoetappel en paradijs.

Standplaats: Hij bloeit zeer vroeg in de Lente, dus beschutte plaats.

Vruchtbaarheid: Vrij goed.

Ziekten: Kanker treedt nog al op.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: Nov. Jan. zelfs langer.

Verkoop: Zal zeker gewild zijn in den kleinhandel.

Kleur en smaak: Prachtig gekleurde nog al lekkere groote appel.

Gebruik: Tafelvrucht, doch liever voor de keuken.

Aanplanting: Mogelijk later aan te bevelen.

Goed voor tusschenplanting, vooral op gele Metzer paradijs.

NORTHERN SPIJ.

Oorsprong: Van Amerikaanschen oorsprong, gewonnen op de hoeve van O. Chapin te Rochester, staat van New York.

Grond: Zware grond bij voorkeur, doch doordringbaar.

Vorm: Struik sterk groeiende.

Onderstam: Zoetappel of paradijs.

Standplaats: Boomgaard.

Vruchtbaarheid: Voldoende.

Ziekten: Mij onbekend.

Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: Januari—Mei.
Verkoop: Geen handelsvrucht hier te lande.
Kleur en smaak: Bleek roode appel, die zeer lang bewaard kan worden en goed van smaak is. Groot en rond van stuk.

PAE's GOOD NONSUCH.

Naam: Sans pareille de Paes good.
Grond: Groeit op alle gronden mits goed van kalk en kali voorzien.
Vorm: Struik.
Onderstam: én op wildeling én op zoetappel en op paradijs.
Standplaats: Hij bloeit redelijk vroeg.
Vruchtbaarheid: Hij draagt jaarlijks, maar niet overvloedig.
Ziekten: Kanker en meeldauw en ook bloedluis.
Tijd van plukken: September.
Tijd van rijpheid: eind September, begin Januari.
Verkoop: Eerste klasse sier- en tafelvrucht.
Kleur en smaak: Deze bijzonder groote appel is goed van smaak, zelfs een der beste tot heden bekende als tafelappel.
Gebruik: Voor tafel.
N.B. Is een kloeke boom, daar deze soort aan de strenge winters van 1879—80 en 1890—91 hebben weerstaan.
Aanplanting: Aan te bevelen.

LEVEN ALMA.

Grond: Zand en klei.
Vorm: Struik, ook wel leiboom, maar niet te kort gesnoeid.
Onderstam: Zoetappel.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met:
Vruchtbaarheid: tamelijk.
Ziekten: Niet bekend.
Tijd van plukken: September—October.
Tijd van rijpheid: November—Januari.
Verkoop: Weinig uiterlijk schoon.
Kleur en smaak: Buitengewoon groote appel, groen.
Gebruik: Goed voor de keuken.
Aanplanting: Niet aan te bevelen.

SCHöNER VON NORDHAUSEN.

Naam: Een zaailing.
Grond: Zand en klei.
Vorm: Struik of wel halfstam.
Onderstam: Zaailing en zoetappel.
Standplaats: Hij bloeit tegelijkertijd met?
Vruchtbaarheid: Groot.
Ziekten: Niet vrij van schurft.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: December—April.
Verkoop: Geen handelsvrucht.
Kleur en smaak: Een lekker appeltje voor dessert.

Gebruik: Tafel.
Aanplanting: Niet aan te raden.

REINETTE d'ORANJE.

Naam: Deze soort is niet de Cox's oranje reinette.
In Limburg meer dan 50 jaren bekend.
Grond: Klei, goede zandgrond.
Vorm: Struik en halfstam.
Onderstam: Op zaailing en zoetappel.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met: Baumans, Groninger kroon enz.
Vruchtbaarheid: Buitengewoon.
Tijd van plukken: September—October.
Tijd van rijpheid: October—Januari.
Verkoop: Is op de markten nog niet voldoende bekend. Bezit echter groote handelswaarde.
Kleur en smaak: Goudgeel van kleur, sappig en goed van smaak.
Gebruik: Prima dessertappel.
Aanplanting: Aan te bevelen.

GRAHAM's ROYAL JUBILEE.

Naam: Engelsche appel.
Grond: Zand- en kleigrond.
Vorm: Struik en halfstam.
Onderstam: Zoetappel en wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: goed, zelfs sommige jaren zeer groot.
Ziekten: Weinig of geene.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: November—Maart.
Verkoop: Waarschijnlijk goed daar deze vrucht niet gemakkelijk kwetst, dus goed het verzenden doorstaat.
Kleur en smaak: Groote groene appel, vrij goed van smaak.
Gebruik: Keukenvrucht en ook voor de tafel.
Aanplanting: Wellicht later aan te bevelen.

SCHöNER VON BATH.

Naam: Beauty of Bath.
Grond: Zand en klei.
Vorm: Struik.
Onderstam: Zoetappel.
Standplaats: beschut, want het appeltje valt licht af. Hij bloeit tegelijk met?
Vruchtbaarheid: goed.
Ziekten: weinig of geene.
Tijd van plukken: Augustus.
Tijd van rijpheid: Augustus.
Verkoop: Nog weinig bekend hier te lande.
Kleur en smaak: Een mooi rood gekleurd vroeg appeltje, dat heerlijk smaakt.
Gebruik: Voor de tafel.
Aanplanting: Misschien in den tuin.

WITTE ASTRAKANER.

Naam: Astrachan. Men heeft ook de roode Astraken.
Grond: Zeer voedzaam.
Vorm: Struik half- en hoogstam.
Onderstam: Zaailing en zoetappel.
Standplaats: In boomgaard en open veld.
Het is een laat bloeier tegelijk met Bellefleur, Court pendu, Sterappel, enz.
Ziekten: Kanker in vele gronden, vooral zoo veel met vloeimest wordt gemest.
Tijd van plukken: Juli.
Tijd van rijpheid: Juli, begin Augustus.
Verkoop: Marktvrucht, maar veelal zeer klein.
Kleur en smaak: Ronde appel geel met roode strepen, met zacht sappig wit vleesch. De boom is kloek, daar hij aan den strengsten winter heeft weerstaan.

ZOMER-AAGT.

Naam: Blanke Tulpappel, Oogstappel, Sommer-gewürzapfel, Englischer kantapfel. Afkomst onbekend; vroeger zeer verspreid.
Vorm: In alle vormen te kweeken, maar groeit zeer slecht.
Onderstam: Wild en zoetappel
Standplaats: Hij bloeit middentijds tegelijk met Keizer Alexander, Lemoenappel, Lord Suffield, Princesse noble, Baumans reinette, Gold Pearmain, Groninger Kroon enz.
Vruchtbaarheid: Goed tot zeer goed.
Ziekten: Niet bekend.
Tijd van plukken: boomrijp.
Tijd van gebruik: Augustus.
Verkoop: Niet bekend in den handel.
Kleur en smaak: Geel met rood waas. De boom komt zeer weinig meer voor; waarschijnlijk door den slechten groei.

BLENHEIM PIPPIN

Naam: Gold reinette van Blenheim.
Grond: Zandige klei en dan goed voorzien van kalk en kali.
Vorm: Struik breedgroeiend.
Onderstam: Doucin en paradijs.
Vruchtbaarheid: Niet erg vruchtbaar. In België bijzonder vruchtbaar, doch slechts alle twee jaren.
Ziekten: Wordt dikwijls aangetast door kanker.
Pluktijd: September—October.
Rijptijd: October—Januari.
Verkoop: Zeer geschikt voor verkoop.
Kleur en smaak: Groote, prachtig gekleurde appel met een vrij lekkere wijnzure smaak.
Gebruik: Tafel- en keukenvrucht.

STREEPJES APPEL.

Naam: Couleur de chair.
Grond: Lichte klei en zand.
Vorm: Opgaande boom.
Onderstam: Wild.

Standplaats: Hij bloeit te gelijk met:
Vruchtbaarheid: Zeer goed op klei, op zandgrond matig.
Ziekten: Wormstekig.
Tijd van plukken: Vallen van zelf af als ze goed zijn.
„ „ rijpheid: Augustus.
Verkoop: Weinig in den handel bekend.
Kleur en smaak: Groengeel met roode strepen.
Gebruik: Vroege handappel, klein van stuk.

ENKHUIZER AAGJE.

Grond: Klei.
Vorm: Struik en leiboom.
Onderstam: Doucin.
Standplaats: Bloeit tegelijk met?
Vruchtbaarheid: Goed.
Ziekten: De appeltjes zijn gaaf, doch de boom is hier en daar kankerachtig en met bloedluis bezet.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: November-December.
Verkoop: Niet in den handel.
Kleur en smaak: Deze kleine ovale appel is groen van kleur, later geel, smaak fijn.
Gebruik: Handappel.

GOUDEN PIPPELING.

Naam: Pippin d'or.
Grond: Verlangt goede standplaats.
Vorm: Hallstam en struik.
Onderstam: Wildeling en doucin.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met Burghardt Reinette e.a.
Vruchtbaarheid: Matig.
Ziekten: Veel last van schurft.
Tijd van rijpheid: December—Januari.
Tijd van plukken: October.
Verkoop: Wegens te kleine vrucht op de mark waardeloos.
Kleur en smaak: Goudgeel met kleine grijze stippen, heerlijk, fijne smaak.
Gebruik: Dessertappeltje.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

SCHUTTERSREINETTE.

Naam: Grauwe zure rabauw.
Is dit dezelfde als de grauwe zure reinette?
Vorm: Hoog- en hallstam.
Grond: Neemt elken bodem voor lief.
Onderstam: Wild en doucin.
Standplaats: Bloeit tegelijk met de Ribston Pippin, de Lanes Prince Albert, Groninger Kroon, Gold Pearmain. Aan den Noordenkant van boomgaarden.
Vruchtbaarheid: Zeer goed.
Ziekten:
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: Januari—Februari.

Verkoop: Brengt voor Duitschland nog niet de helft op van de Sterappel.

Kleur, smaak, enz.: Klein, grauw, zuur, te klein voor den handel.

ANDRE DESPORTES.

Naam: Door Leroy aan een zaailing van de W. Duckers gegeven naar den naam van den directeur van zijn etablissement.

Grond: Bijna alle gronden.

Vorm: Struik in pyromidalen vorm. Ook leiboom, daar hij kort vruchthout maakt.

Onderstam: Kwee.

Standplaats: Hij bloeit te gelijk met:

Vruchtbaarheid: voldoende.

Ziekten: Geen.

Tijd van plukken: Half tot eind Juli.

„ „ rijpheid: Begin Augustus.

Verkoop: Geen handelsvrucht.

Kleur, smaak, enz. Een middelgroote peer met scheef ingeplanten steel; groen, later groengeel, aan de zonzijde iets bruin. Zeer saprijk, niet wrang, frisch zuur, een klein weinig gemuskeerd.

Gebruik: Handpeer.

Aanplanting: In particuliere tuinen is een struik niet misplaatst.

TANTE DORA.

Grond: Neemt alle gronden voor lief.

Vorm: Struik.

Standplaats: Bloeit tegelijk met:

Vruchtbaarheid: Groot.

Ziekten: Geene.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: November-Januari.

Kleur, smaak: Groote, mooie vrucht.

CORONATION.

Een zaailing van Cox Oranje pippin.

De boom is krachtiger; de vrucht ongeveer evengoed als de Cox Oranje.

HOUBLON.

Iets grooter dan de Cox Oranje Jeanette maar blijft langer goed.

ALLINGTON PIPPIN.

Een zaailing van Cox Oranje reinette, gekruist met Reine des Reinettes. Een geurige, vrij groote appel.

ROYAL JUBILEE.

Een rijkdragende struik met groote mooie appels, die goed van smaak zijn.

ADERSLEBER CALVILLE.

Een zaailing der W. W. Calville en beter tegen ziekten bestand.

ZOETE APPELS.

Het was eerst ons plan niet eenige beschrijving van zoete appels te geven. We zijn echter bezweken voor verscheidene aanvragen.

Naar we vernemen voegt de Pomologische vereeniging steeds eenige zoete appels bij hare aanplantingen.

Dit geschiedt wellicht met het oog goede stoofappels te hebben en misschien ook met het oog op den handel naar Engeland waar b.v. de zoete Campanjer gezocht is.

We bepaalden ons tot slechts vijf soorten, waarvan de Campanjer de beste schijnt te zijn.

Dit jaar 1912 brachten de zoete appels weinig op.

Zoete Campanjer.

Naam: Zoete Bellefleur.
Grond: Zoowel op klei als zand.
Vorm: Hoogstam, met breed uitgespreide kroon.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Bloeit tegelijk met Bellefleur, Court pendu.
Vruchtbaarheid: In den boomgaard. Zeer goed, maar om het andere jaar.
Ziekten: Schurft.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: Winter.
Verkoop: Uitstekend. In Engeland zeer gezocht.
Smaak: Zoete mooi gekleurde appel.
Gebruik: Stoofappel voor den geheelen winter.
Aanplanting: Zeer aanbevolen: We zagen er intertijd te Liessel.

JACOB DIRK.

Naam: Geen synonien mij bekend.
Soort: In de Yselstreek gewonnen uit zaad en daar zeer verspreid.
Grond: Zoowel op klei als op zand.
Vorm: Hoogstam, met opgaande kroon.
Onderstam: Wild.
Standplaats: In den boomgaard.
Vruchtbaarheid: Zeer goed, jaarlijks.
Ziekten: Kankert een weinig.
Tijd van plukken: September.
„ „ rijpheid: Herfst en winter.
Verkoop: Mits bekend, daar uitstekend.
Smaak en kleur: Zoet, geel met rooden wang.
Gebruik: Stoofappel.
Aanplanting: Aanbevolen.

HERFSTBLOEMZOET.

Naam:
Soort: Niet te verwarren met winterbloemzoet.
Grond: Op kleigrond goed thuis.
Vorm: Hoogstam, met opgaande kroon.

Onderstam: Wild.
Standplaats: Beschut.
Vruchtbaarheid: Zeer goed, jaarlijks.
Ziekten: Niet meer dan andere.
Tijd van plukken: September.
„ „ rijpheid: September—October.
Verkoop: Uitstekend.
Smaak en kleur: Geel, met rooden wang, zoet.
Gebruik: Stoolappel.
Aanplanting: Aanbevolen.

ZOETE ERMGAARDE.

Naam:
Grond: Zoowel klei als zand, doch zeer goed gemest.
Vorm: Hoogstam.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Boomgaard, beschut. Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Goed.
Ziekten: Schurft.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: Winter.
Verkoop: Goed op binnenlandsche markten.
Smaak en kleur: Geelgroen, met rooden wang, zoet.
Gebruik: Stoolappel.
Aanplanting: De zoete Campanje is beter, dan de Ermgaarde.

BLOEMEE.

Soort: Betuwsch soort.
Grond: Alleen op klei bekend en daar zeer goed.
Groei: Hoogopgaand en dan naar buiten uithangend.
Ziekten: Geene.
Stanpplaats: Boomgaard, liefst wat beschut.
Smaak, kleur, vorm: Zoete appel, hoog van vorm, groen-geel met sterk roode strepen.
Vruchtbaarheid: Zeer groot, jaarlijks.
Pluktijd: Eind Augustus.
Rijpheid: September. Kan zeer aanbevolen worden, als men 'n zoete appel wil planten.

KANKER.

Daar sommige boomen alleen om kanker afgeraden worden laten wij hier volgen eenige middelen daartegen.

Om kanker tegen te gaan: 1o. de grond diep roeren en ontwateren; 2o. Geen misbruik maken van gier of beer. 3o. Vele mineraie mesten gebruiken, zooals fosoorzuur, kali en kalk; 4o. ondiep planten; 5o. slechts op geschikte onderstammen griffelen. 6o. Oude zieke boomen doen verdwijnen of wel de kankerwonden met veel vet (wagensmeer) bestrijken, om het vliegen der kankersporen te verhinderen. 7o. Jaarlijks Bordeauxsche pap gebruiken of wel aangelengd carbolineum. H.

BLOEITIJDPERK VAN APPELEN.

In het jaarboek der Ned. Pom. Vereeniging 1906 vinden wij het volgende:

Vroegbloeiende soorten.

a. Adams, Pearmain, Bismarck, Gravensteiner, Peasgoods Nonsuch, Annanas reinette, Warner's king.
b. Roode Astrakaner, Charlemowsky, Codlin Keswick, Notarisappel, Peperappel, Dub. Goud Pippeling, Goudreinette, The Queen, Roode Tulpappel, Calville Lesans, Mr. Gladstone.

Middentijds bloeiende.

Bedordshire Foundling, Roode herfst Caville, Cellini, Cox Pomona, Dantziger kantappel, Huismans zoete, Kandij zoete, Keizer Alexander, Lemoenappel, Lord Suffield, Maiden Blush, Blenheim Peppin, Princesse noble, Baumans reinette, Burchhardts reinette, Dubb. zure grauwe reinette, Landsberger reinette, Sib. Glasappel, Zomeraagt.
b. Witte wintercaville, Streepjesappel, Eng. W. Goldpearmain, Groninger kroon, Ribston pippin, Wijker pippeling, Zure Rabau, Lanes Prince Albert, Vlaamsche Schijveling.

Laatbloeiende.

Hollandsche Bellefleur, Borsdorfer, London pippin, Framboosappel, Dub. Z. Paradijs, Cox Oranje pippin, Present v. Engeland.
b. Barbant. Bellefleur. Court Pendu, Roode wijnappel, Zoete Compagner, Zoete Veen, Witte Atrakaner, Sterappel.

Appelstruiken in Duitschland.

We laten niet voor boeren, maar voor eenige andere lezers een lijst volgen van appels die door J. Böttner in 1910 voor struikvorm aanbevolen worden voor Duitschland.

VROEGE APPELS.

1. Sommergewürzapfel.
2. Pfirsichroter Sommerapfel.
3. Weiszer Klarapfel.
4. Söfstaholm.
5. Charlamowsky.
6. Lord Suffield.
7. Lord Grosvenor.

HERFSTAPPELS.

1. Scharlachrote Parmane.
2. Kaiser Alexander.
3. Langtons Sondergleichen.
4. Cellini.
5. Manks-apfel.

WINTERAPPELS.

Drie waardevolle soorten voor aanplanting in 't groot als struik.

1. Wintergolparmäne.
2. Cox Orangen-Reinette.
3. Von Zuccalmagloos Reinette.

Nog eenige soorten, die zich voor aanplanting in 't groot leenen.

1. Adersleber Calvill.
2. Goldreinette von Peasgod.
3. Ontario-apfel.
4. Minister van Hammerstein.

Vijf zeer schoone appels, inzonderheid voor liefhebbers.

1. Orleans-Reinette.
2. Nathusius Taubenapfel.
3. Goldreinette von Blenheim.
4. Gelber Richard.
5. Ananas-Reinette.

Soorten, die in goeden, warmen en ietwat vochtigen grond voor struik wellicht nog kunnen dienen.

1. Graue französische Reinette.
2. Baumans Reinette.
3. Ribston Pepping.
4. Gelber Bellefleur.
5. Muskat-Reinette.
6. Königlicher Kurzstiel.

Eenige soorten, welke over 't algemeen voor struikgewas minder geschikt zijn.

1. Gravensteiner.
2. Kanada-Reinette.
3. Schöner von Boskoop.
4. Weiszer Winter-Calvill.

Soorten, welke tot op heden als niet geschikt voor struikgewas zijn aan te merken.

1. Landsberger Reinette.
2. Boikenapfel.
3. Geflammter Kardinal.
4. Edelborsdorfer.
5. Roter Eiserapfel.
6. Roter Stettiner.
7. Goldzeugapfel.
8. Purpurroter Cousinot.
9. Grüner Fürstenapfel.
10. Roter Junglernapfel.
11. Groszer Rheinischer Bohnapfel.

Nieuwe appelsoorten, die zich door groote vruchtbaarheid kenmerken.

1. Goldreinette Freiherr von Berlepsch.
2. Berner Rosenapfel.
3. Die Codlins.
4. Der Königin-Apfel (The Queen).
5. Hofgärtner-Braun.

We lezen in „de Veldbode" Sept. 1912 dat in het Walenland veel aangeplant wordt de „Pomme Henri" (visé) een mooien, rood gestreepten appel opleverend.

Een gewaardeerde boom blijkt de Goeul de Mouton te zijn, een kleine grauwe appel, die in Belgisch Limburg en haast uitsluitend voorkomt, en waarvan men nu hier ook geheele boomgaarden gaat aanleggen.

Aan haar groote houdbaarheid heeft deze soort haar waarde te danken. De Belgen bewaren die appels als aardappels in den grond en verkoopen ze in het voorjaar, als andere soorten opgeruimd zijn. Ook de Fransche zure wint meer en meer veld.

—o—

In het Maandblad der Ned. Pom. Vereeniging komen in 1913 vele beschrijvingen voor van 't allerbeste fruit. Wij meenen de aandacht er op te moeten vestigen.

—o—

Een Duitsch werk, dat beschrijvingen levert van de beste appel- en peersoorten voor den handel is: Die wertvollsten Tafeläpfel und Tafelbirnen door Tr. Lucas, Dritte Auflage, Stuttgart.

Praktische Voordrachten over Fruitboomenteelt,

opgesteld volgens Staatsprogramma, alsmede over de handels- en liefhebbersteelt, onder glas en in lusttuinen.

Boek 400 bl., 180 eigenhandige figuren en platen.

Prijs 3.75 frank.

Praktische Voordrachten over gewone en vervroegde Groenteteelt,

alsook voor den Handel en den Uitvoer.

Boek 370 bl., 117 figuren.

Prijs 3.75 frank.

Bemesting en verzorging der Fruitboomen,

met figuren en 12 buitentekstplaten.

Prijs 1 frank.

Geen boek wordt opgezonden zonder voorafgaande betaling met bijvoeging van **0.60** centiemen frankeeringkosten voor de 2 eerste en **0.35** centiemen voor het laatste boek.

HENDRIK ICKX,
Staatsvoordrachtgever
BRASSCHAET. **België.**

PEREN.

MAAGDEPEER.

Soort: Men heeft twee soorten. Een later rijpend soort wordt „Henegauwer" genoemd. De blanke brengt gewoonlijk minder op.
Grond: Klei- en zandgrond.
Vorm: Hoogstam met lange zwieptakken onderstam wild.
Standplaats: Bloeit laat; tegelijk met: Bergamotte d'Esperen, — Besi van Schonauen, — Calabasse de Tirlemont, — Soldat laboureur, — Winterlouwtje en Pondspeer.
Vruchtbaarheid: Groot.
Ziekten: Weinig of geen.
Tijd van plukken: September.
Tijd van rijpen: September-October.
Verkoop: Een Amsterdamsche marktpeer, — een handelspeer bij uitnemendheid die altijd koopers vindt.
Kleur en smaak: Geel of bruin grijs, flauw van smaak.
Gebruik: Alleen handelspeer.
Aanplanting: Zeer aanbevolen.
Niet voor eigen gebruik aanbevolen.

JODENPEER.

Naam: Louise bonne Duhamel wordt in Nederland Jodenpeer genaamd. St. Germain d'hiver.
Grond: De grond moet vruchtbaar zijn.
Vorm: Halfstam en hoogstam; groei matig.
Onderstam:
Standplaats: Deze peer kan wel eenigszins tegen wind. Bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Goed.
Ziekten: Niet spoedig.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: November—Februari.
Verkoop: Zeer goed in Amsterdam voor straatverkoop.
Kleur en smaak: Groen van schil, zeer zoet.
Gebruik: Wegens zoetheid gezochte winterhandspeer.

NOORDHOLLANDSCHE SUIKERPEER.

Naam: Dubbele Fransche suikerpeer.
Soorten: Maar een soort bekend.
Grond: Klei of ook soms vruchtbare zandgrond met lagen waterstand.
Vorm: Hoog- en halfstam, zeer stijve, hooggaande takken met heel kort vruchthout.
Onderstam: Wild.

Standplaats: Liefst wat beschut. Bloeit te gelijk met: Beurré Diel, — Hardy, — Louisse bonne d'Aranches, — Durondeaux, — Dirkjes peer, — Fondante des Bois, — Giezer Wildeman, — Marie Louise, — Souvenir du congrès, Williams Duchesse.

De boom is zeer goed te kennen aan zijn sterken groei met dikke, rechte takken, die zich weinig verdeelen. Hierdoor is goede snoei voor de jonge boomen noodzakelijk, doch het is dikwijls niet mogelijk met snoeien alles te dwingen.

De onderste takken gaan dikwijls hangen.

Vruchtbaarheid: Groot.

Ziekten: Geen.

Tijd van plukken: Augustus.

Tijd van rijpheid: Augustus-September.

Verkoop: Wordt spoedig beursch.

Kleur en smaak: Zoet, — eerst groen en bij volle rijpheid geel van kleur.

Gebruik: Vroege handpeer. Bij 't stoven heeft deze peer wit vleesch, dus geen rood koker.

KRUIDENIERSPEER.

Naam: Ooms kinderen peer.

Grond: Alle grondsoorten, mits goed bemest. Hij kan een matig hoogen waterstand hebben.

Vorm: Hoog en halfstam met lange zweepende takken.

Onderstam: Voor hoogstam wild. Wil men struikvorm dan nemen sommigen kwee, doch met tusschenveredeling.

Standplaats: Bloeit tegelijk met:

Vruchtbaarheid: Zeer onregelmatig.

Hij draagt eerst op laten leeftijd, daarom weinig meer aangeplant. Droeg in 1912 algemeen, zelfs aan boomen, die jarenlang onvruchtbaar waren. Het is mij niet bekend of door flink kunstmest te geven den boom tot jaarlijksch dragen is te dwingen.

Ziekten: Geen.

Tijd van plukken: Juli-Augustus.

Tijd van rijpheid: Juli-Augustus.

Verkoop: Op de veiling als eerste peer zeer gewild. Te Elst en Tiel geldt deze peer soms 15 cent per kilo.

Kleur en smaak: Groen, wordt geel met rooden wang.

Gebruik: Zoet van smaak. Moet voor de volrijpheid gegeten worden. Wordt spoedig melig. De kruidenierspeer is eerder rijp dan de B. Giffard, maar niet zoo heerlijk.

Als vroege hand- en keukenpeer zeer goed.

WINTERJAN.

Naam: Kleipeer (wintersuikerpeer.)

Grond: Op alle grondsooten, mits goed gemest.

Vorm: Hoog- en halfstam.

Onderstam: Wild.

Standplaats: Wordt aan de windzijde van fruittuinen aangeplant, omdat de peertjes vast aan den tak hangen. Hij bloeit te gelijk met:

De boom onderscheidt zich door langzamen, zeer gedrongen groei.

Vruchtbaarheid: Groot.
Tijd van plukken: Eind October.
Tijd van rijpheid: November—Januari.
Verkoop: Goed.
Kleur en smaak: Groene, ronde vrucht, niet voor tafelgebruik.
Gebruik: Stoofpeer met rood vleesch.

WINTERRIETPEER.

Naam: Winterkraaipeer (in Zeeland), Roggebroodspeer (in het Westland.)
Grond: Vooral niet te nat.
Vorm: Hoogstam, ook als struik.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Vrij goed tot goed.
Ziekten: Aan kanker onderhevig.
Tijd van plukken: Laatst October.
Tijd van rijpheid: Tot April bewaarbaar.
Verkoop: Geen bekende handelsvrucht.
Kleur en smaak: Kleur bruin; gestoofd mooi rood met goeden geurigen smaak.
Gebruik: 't Is een der allerbeste stoofperen met iets rinschen smaak. Op verschillende plaatsen gebruikt men hem voor de perenpannenkoek.

GIESER WILDEMAN.

Naam: Geen synoniemen.
Soorten: Nederlandsche zaailing uit het dorp Giessen.
Grond: Klei en zavelgrond.
Vorm: Half- en hoogstam, met bolvormige kroon.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Beschut, daar de peren, die met trossen aan de toppen zitten, licht afwaaien. Hij groeit krachtig met veel en opgaande takken. Hij bloeit met de N.-Holl. suikerpeer zie aldaar.
Vruchtbaarheid: Goed.
Ziekten: Hier en daar nogal schurftig.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: Duurt tot Februari.
Verkoop: Verkoopswaarde beter dan van winterjan.
Kleur en smaak: Gestoofd rood gekleurd.
Gebruik: Stoofpeer.
Boom verdient aanbeveling.

PONDSPEER.

Naam: Gratiool, katzenkopf Catillac.
Soorten:
Grond: Bijna alle gronden met een matig hoogen waterstand.
Vorm: Hoog- en halfstam met pyramidale kroon.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Hij kan goed tegen wind; daarom aan de windzijde te planten. De groei is krachtiger dan de winterjan

en dus ook goed aan de windzijde van boomgaarden. Hij heeft iets hangende takken. Hij bloeit zeer laat met de maagdenpeer. Zie aldaar.

Vruchtbaarheid: Hij draagt niet vroeg, maar eenmaal begonnen, geregeld en veel.

Ziekten: De boom is zeer sterk; de vruchten gaaf.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: December-April worden de peren licht van kleur.

Verkoop: De ronde peer rot gemakkelijk, dus spoedig verkoopen.

Kleur en smaak: Groen, later Citroengeel met rooden wang. Gestoofd is het vleesch rood. Zeer groote vrucht.

Gebruik: Stoofpeer die vrij licht rot.

WINTERLAUWTJE.

Naam:

Soorten:

Grond: Zand- en kleigrond.

Vorm: Hoog- of halfstam.

Onderstam: Wild.

Standplaats: Daar de peren goed vast zitten, is deze boom zeer geschikt voor aan de windzijde v. d. boomgaard te planten. Hij bloeit tegelijk met:

Vruchtbaarheid: Voldoende.

Ziekten: Niet zeer vatbaar.

Tijd van plukken: October.

Tijd van rijpheid: Men kan deze stoofpeer tot einde Februari gebruiken.

Verkoop: In sommige streken bekende handelsvrucht.

Kleur en smaak: Deze vrij groote, langwerpige peer heeft een kleurtje aan de zonzijde.

Gestoofd is het vleesch mooi rood en uitstekend van smaak.

Gebruik: Stoofpeer. Hij kookt niet spoedig stuk.

CLAPP'S FAVORITE.

Naam: Clapp's Liebling.

Grond: Op alle gronden.

Vorm: Struik, halfstam, leiboom.

Onderstam: Hij zal op klei op kwee mooier vruchten geven dan op wildeling, doch vereenigt zich slecht met dien onderstam en wil nog wel eens afwaaien bij de plaats der veredeling. Vooral bij vroege herfststormen, als de struik in blad staat.

Standplaats: De boomen mogen om bovenstaande reden niet te veel op den wind staan.

Op zonnige plaatsen; tegen muur of schutting worden de vruchten 't mooist. Hij is zelf sterk. Hij bloeit te gelijk met: Triomphe de Vienne, B. C. William, Seigneur Esperen.

Vruchtbaarheid: De boom groeit goed en is jaarlijks vruchtbaar, draagt soms zelf veel. Men moet op onderen leeftijd weinig snoeien. Op klei moeten de takken bijna jaarlijks geschraagd worden. Hij draagt vaak aan jarig hout.

Ziekten: Zeer goed bestand tegen schurft.

De perenbladmijt doet wel wat kwaad, maar het hindert weinig, daar de boom toch volop draagt.

Tijd van plukken: 't Midden Aug.

Men plukt haar eenige dagen voor hare volle rijpheid, anders wordt ze melig.

Tijd van rijpheid: Eind Aug. begin Sept.

Men mag de peren niet lang bewaren.

Verkoop: De peren brengen op de veilingen Tiel, Elst enz. veel op.

Kleur en smaak: Het is een vroege goede saprijke tafelpeer, die vooral door grootte en kleur uitmunt en mooi geel met een rood wangetje. Op klei zijn de vruchten 't best van smaak.

Gebruik: Zeer goede handelspeer, goede handpeer, en uitstekend geschikt om te steriliseeren. Dus sterk aanbevolen.

SEIGNEUR d'ESPEREN.

Naam: (Niet te verwisselen met Bergamotte d'Esperen). Bergamotte Lucrative Esperens Herrenbirne.

Grond: Op klei en op zandgrond.

Vorm: Hallstam en struik.

Onderstam: Liefst wildeling in zeer goede gronden kwee.

Standplaats: Een mooie plaats is noodig om volgroeide vruchten te krijgen.

Hij bloeit te gelijk met: Clappsfavorite, Triomphe de Vienne, Juttepeer, Willams duchesse.

Vruchtbaarheid: De boom groeit matig en draagt op zandgrond mild. Daar moeten de takken meestal ondersteund worden. Op klei is over de vruchtbaarheid niet zoo zeer te roemen.

Ziekten: Soms heeft de boom nogal last van schurft.

Tijd van plukken: Half September.

Tijd van rijpheid: Einde September.

Verkoop: Het is geen handelspeer, daar op veilingen te veel gelet wordt op kleur en grootte.

Kleur en smaak: De kleine, ronde, groene tafelpeer heeft groenwit vleesch; is buitengewoon zacht en saprijk en heerlijk zoet. Volgens sommigen lekkerder dan de Louise bonne d'Avranches.

Gebruik: Voor eigen gebruik bijna onovertreffbaar, doch helaas wat vroeg.

BEURRE DE MERODE.

Naam: Double Phillippe, Beurré Boussoch.

Grond: Hij neemt elken grond voor lief.

Vorm: Struik, hoogstam, ook als leiboom.

Onderstam: Hij groeit 't best op wildeling; op kweepeer is de groei op veel gronden na enkele jaren zwak; hij draagt dan echter vroeger.

Standplaats: Het is een vroegbloeier, dus te gelijk met: Beurré clairgeau, kleipeer, vijgepeer, St. Germain, Poire Madame, Curé Beurré d'Amanlis, — Duchesse d'Angoulême.

Vruchtbaarheid: Hij draagt niet vroeg, doch later bijna jaarlijks en overvloedig. (Claassen en Hazeloop zeggen dat hij vroeg draagt.)

Ziekten: Hij is goed bestand tegen schurft.
Tijd van plukken: Half tot eind September.
Laat geplukte worden niet zoo spoedig beursch als vroeggeplukte.
Tijd van rijpheid: Begin tot half October.
De vrucht moet juist op tijd gegeten worden, want ze wordt spoedig beursch.
Verkoop: 't Is een goede handelspeer.
Kleur en smaak: De peer is groot van stuk, vorm en kleur.
Tegen het rijpen wordt ze mooi licht-geel en voelt dan wat ruw aan.
De smaak is frisch, wat rinsch.
De peer is groot van stuk, doch niet zoo groot als de Williams Duchess of de Souvenir du Congrès.

BEURRE HARDIJ.

Naam: Gellerts Butterbirne, niet verwisselen met Directeur Hardy.
Grond: Op alle gronden, mits niet te droge.
Vorm: Struik en hoogstam. De vruchten van hoogstam zijn kleiner, aan struikvorm beter van grootte en zelfs vrij groot.
Onderstam: Kwee of wildeling.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met Beurré Diel, Louise bonne d'Aranches, Durondeau enz.
Vruchtbaarheid: Men zegt wel eens dat jonge struiken minder goed dragen, doch mijne ondervinding op goed bemesten kleigrond is juist het tegenovergestelde. Ze droegen zeer spoedig en jaarlijks. De oudere boomen groeien goed en dragen rijk.
Ziekten: Soms wat schurft.
Tijd van plukken: Einde September.
Tijd van rijpheid: Half October.
Verkoop: De vrucht wordt jaarlijks meer bekend en bemind.
Kleur en smaak: De vrucht is zeer saprijk, geel van vleesch en hoogst aangenaam van smaak; zij komt de Louise bonne d'Avranches en de Seigneur d'Esperen in heerlijken smaak kort nabij.
De schil is dof, ruw, bruingroen; tegen 't rijpen dof geel; soms met roest geheel bedekt.
Gebruik: De vrucht moet op tijd gegeten worden, daar ze vrij spoedig beursch wordt.
Aanm.: Men kent den boom aan den zuilvorm en de sterk gekrulde glimmende bladeren.

DURONDEAU.

Naam: de Tongres.
Grond: Op alle gronden.
Vorm: In alle vormen.
Vooral struik en leiboom, Oostmuur.
Onderstam: Wild; op kwee wat zwak met ure vrucht. Tusschen veredeling gewenscht.
Standplaats: Hij bloeit middentijds te gelijk met Louise bonne d'Avranches, Beurré Hardy, Beurré Diel, Giezen Wildeman enz.

Vruchtbaarheid: Algemeen zeer rijk, bij oude boomen worden de vruchten klein.
Ziekten: Soms zeer schurftziek in zekere streken.
Tijd van plukken: Begin October.
Tijd van rijpheid: Einde October-November.
Verkoop: Hij laat zich tot goeden prijs verkoopen.
Kleur en smaak: Deze middelmatig groote handpeer is mooi van vorm, eigenaardig bruin van kleur. Zeer sappig, knappend, rinsch, zelfs iets zuur van smaak, wat velen in hem misprijzen. Bijzonder aanbevolen.
Gebruik: Handel en uitvoer.

WILLIAMS' DUCHESS.

Naam: Pitmaston Duchess of Pitmaston.
Grond: Alle voedzame grondsoorten.
Vorm: Alle vormen, behalve hoogstam.
Onderstam: Op kwee veredeld is hij zeer vruchtbaar, doch op wildeling is de smaak der vruchten beter.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: N.-H. Suikerpeer, Souvenir du Congrès, Clapp favorite Seigneur d'Esperen, Triomphe de Vienne. Als struik is eenige beschutting als hallstam veel beschutting noodig.
Vruchtbaarheid: Op kwee goed vruchtbaar, op wildeling minder, en is tevens zeer wisselvallig.
Ziekten: Niet veel last van schurft.
Tijd van plukken: Einde September.
Tijd van rijpheid: October.
Verkoop: In fruitwinkels is deze peer zeer gewild, ook op de veilingen brengt hij zeer veel op als groote vrucht.
Kleur en smaak: Deze zeer groote hand- en handelspeer is groen geel, kenbaar aan een grooten roestvlek bij den steel. Smaak veelal rinsch.
Gebruik: Markt- en tafelpeer.

COMTESSE DE PARIS.

Grond: Is zeer moeilijk, wenscht besten grond.
Vorm: Pyramide struik en leiboom. De groei is zeer goed.
Onderstam: Kwee; groeit op kwee matig goed, en vormt zich goed.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met: Directeur Hardy, Doyenné du Comice. Een matige beschutting is goed.
Vruchtbaarheid: Op kwee veredeld is deze peer spoedig zeer vruchtbaar en regelmatig dragend.
Ziekten: De boom is sterk.
Tijd van plukken: Einde October.
Tijd van rijpheid: November-Februari.
Verkoop: Eigen gebruik, nog onbekend in den handel.
Kleur en smaak: In tegenstelling met de meeste late soorten groeit deze peer aan struik goed uit en is zeer smakelijk. Hij heeft de grootte en vorm van de Louise bonne d'Avranches maar is geheel grauw van kleur.
De grijsgroene kleur van het blad is iets eigenaardigs van dezen boom.
Gebruik: Een beste winterhandpeer.

BUERRE CLAIRGEAU.

Naam: Clairgeau's Butterbirne.

Soort: Niet te verwisselen met de Buerré v. d. Ham, die een zaailing ervan is.

Grond: Op alle matig vochtige gronden, doch is niet best op heel natte gronden thuis.

Vorm: Struik en leiboom, soms ook halfstam. De takken steil en weinig vertakt.

Onderstam: Op kwee groeit de boom zeer slecht en waait licht af. Best te zetten op kwee door tusschengrifteling.

Op wildeling treedt de vruchtbaarheid meest vroeg op. De opbrengst is zeer onregelmatig

Standplaats: Hij is zelf steriel. Hij bloeit vroeg te gelijk met: Buerré de Mérode, Bonchrétien William, Conseiller à la cour, kleipeer enz.

Vruchtbaarheid: Zeer voldoende, doch onregelmatig. — Als leiboom tegen den zuidmuur bijna jaarlijks.

Ziekten: Vrij.

Tijd van plukken: Half tot einde October.

Hij moet vroeg geplukt worden.

Tijd van rijpheid: November-December.

Kleur en smaak: Deze lange en zeer groote handelspeer is mooi bruinrood gekleurd aan de lichtzijde. De vrucht is in 't eerst grof en niet bijzonder smakelijk. Later wordt de smaak veel beter, steeds naar den frisschen kant.

Gebruik: Voor de markt en in Nov.-Dec. ook goed op tafel.

Aanplanting: Aanbevolen.

BEURRE VAN DEN HAM.

Naam: Deze stamt van de Luntersche tuinbouw-vereeniging en is op de groote zaailingententoonstelling in 1899 naar den Voorzitter genoemd.

Soorten: Een zaailing van Beurré clairgeau gekruist met Louise bonne d'Avranches.

Grond: Niet te nat.

Vorm: Struik en leiboom, ook halfstam.

Onderstam: Wildeling en ook op kwee.

Standplaats: Als halfstam is eenige beschutting noodig.

Hij bloeit te gelijk met:

Hij groeit even sterk als de Louise bonne.

Vruchtbaarheid: Voldoende.

Ziekten: Hij heeft weinig last van schurft.

Tijd van plukken: Begin October.

Tijd van rijpheid: Laatste helft van October.

Verkoop: Goed, maar er zijn veel betere.

Kleur en smaak: Deze eerste klasse tafelpeer is zeer sappig en lijkt veel op de Clairgeau, maar langer en dunner. De smaak is frisch en heerlijk.

ZOMER-MAGDALENE.

Grond: Goed bemesten, warmen en eenigszins vochtigen grond.

Vorm: Struik en halfstam.

Onderstam: Wild.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met:
Vruchtbaarheid: De boom is zeer spoedig vruchtbaar.
Tijd van plukken: Einde Juli, zoo spoedig ze iets geelachtig wordt of er enkele afvallen. Na drie dagen is de peer rijp. Laat men ze lang aan den boom hangen dan wordt zij spoedig melig.
Verkoop: Het is in Duitschland en België een zeer gezochte markpeer. Zeer aanbevolen door Bottner.
Kleur en smaak: Dit langsteligge peertje is groen en bij volrijpheid geel. Van alle vroege peren is de Magdalena de smakelijkste nl. heerlijk zoet zuur. Wel niet zoo goed als de herfstperen. Hij is beslist beter dan de Doyenné de Juillet.

TRIOMPHE DE VIENNE.

Grond: Is niet kieskeurig op den grond.
Vorm: Struik en ook wel leiboom. De takken gaan steil naar boven.
Onderstam: Op kweepeer veredeld draagt de boom zeer veel, maar groeit sleent — op wildeling draagt de boom redelijk goed en groeit zeer sterk, zoodat een tusschenstam te verkiezen zal zijn.
Standplaats: Liefst eenigszins beschut. Hij bloeit te gelijk met: Souvenir du congres.
Vruchtbaarheid: Deze hangt af van den onderstam en ouderdom.
Ziekten: Geene of zelden.
Tijd van plukken: Eerste helft van Sept.
Tijd van rijpheid: Einde Sept. Ze wordt spoedig beursch
Verkoop: De zeer groote peer is wel gewild doch men moet spoed maken gelijk als met alle vroege peren.
Kleur en smaak: De vrucht is sappig en zoet en op de meeste plaatsen buitengewoon goed van smaak.
Aanplanting: Aanbevolen.

BON CHRETIEN WILLIAM.

Naam: William's Christbirne, „Bartlett" in Amerika.
Grond: Alle gronden, mits niet te vochtig.
Vorm: Struik en halfstam.
Onderstam: Wild of tusschenveredelen op kwee. **Dadelijk op kwee zou ik hem in geen geval veredelen.** Voor struik zou er wildeling door kunnen. Als men oude minderwaardige boomen wil verenten dan is deze peer bijzonder aan te raden.
Standplaats: Om kruisbestuiving te krijgen plant men hem in de nabijheid van Clapps Favorite. Hij bloeit volgens Claassen en Hazeloop echter wel vroeger nl. met de Beurre de Merode, Conseiller à la cour. Eenigszins beschutte plaats lijkt wel goed. Hij is zelf sterile.
Vruchtbaarheid: Op de meeste plaatsen om zijne vruchtbaarheid geroemd. Doch als struik niet vroeg.
Op kiel valt mij een halfstam in vruchtbaarheid niet mee. Hij kan het lang niet halen bij de Clapp's Favorite.
Ziekten: De boom wordt als sterk tegen schurft aangemerkt.
Tijd van plukken: Augustus—Sept. De vruchten moeten

geplukt worden, alvorens ze volkomen rijp zijn. Ze wordt spoedig beursch. Men geeft den raad die peren in drie tempo's te plukken.

Verkoop: Op de veilingen te Tiel en Elst is de prijs der mooie exemplaren goed.

Kleur en smaak: Vrij groot van stuk, iets bultig. Mooi geel heeft hij een muskussmaak en wordt daarom door velen niet gewenscht, doch groen geplukt is die smaak minder sterk. Hij moet uitstekend zijn om te steriliseeren, wat er in Amerika heel veel mee geschiedt. Böttner noemt hem onder de allerbeste peren. Men zegt dat in andere landen deze peer de soort is voor aanplant in 't groot. Best geschikt als tusschen- of onderplanting in boomgaard. Dr. Jules Guyot is een afstammeling maar gewoonlijk iets later, iets minder gekruid van smaak en zeer vruchtbaar.

De peer Dr. Jules Guyot zou men zooveel moeten planten als B. C. William zelfs meer. De vrucht is groot, geel gekleurd, iets gesproet en uitnemend van smaak. De boom is ook vruchtbaarder.

LOUISE BONNE D'AVRANCHES.

Naam: Louise bonne de Longueval. We zullen den naam wat verkorten gelijk de Duitschers doen (gute Louise.)

Grond: Een vochthoudende vruchtbare grond is gewenscht; op klei is hij thuis, doch draagt op zandgrond ook regelmatig, — maar vraagt veel mest.

Vorm: Pyramide, struik, halfstam en leiboom.

Onderstam: Wildeling en alleen op zeer geschikte gronden kwee, die veelal zeer zwakken groei geeft.

Standplaats: Hij heeft liefst een beschutte, warme plaats. Hij groeit goed maar niet breed uit, smal en hoog. Hij bloeit tegelijk met: Beurré Hardy, — Diel, — Durondeau, Gieser wildeman. Hij is zelf sterile.

Vruchtbaarheid: Deze wordt algemeen geroemd. Ofschoon op klei het niet overvloedig mag genoemd worden, doch 't kan aan den onderstam liggen.

Op wildeling veredeld is deze peer later vruchtbaar, — op kwee onderlaag treedt de vruchtbaarheid zeer spoedig in — ook op klei — en geeft dan geregeld mooi gekleurde, groote vruchten, die wel wat wranger van smaak zijn dan op wildeling.

Ziekten: De schurft is op deze soort zeer erg, daarom moet hij jaarlijks twee á driemaal met Bordeauxsche pap bespoten worden. Doet men dit niet, dan zijn de vruchten met zwarte schurftvlekken bezet en barsten veelal. Veel takjes sterven dan af.

Tijd van plukken: Einde September.

Tijd van rijpheid: Half October, wanneer wij gewoonlijk overvloed aan goede andere peren hebben. Deze peer laat zich echter vrij lang bewaren. Rijp zijnde, kan het altijd nog een dag of 8 lijden.

Verkoop: Mooie exemplaren worden op de veiling in Tiel, Elst enz. goed betaald. De vrucht wordt jaarlijks meer bekend en gezocht.

Kleur en smaak: De vrucht is tamelijk lang, glad, middelmatig groot, groengekleurd met bruinrood, aan de zonzijde; goed van andere peren te onderscheiden.

De smaak is overheerlijk, en wordt algemeen zeer hoog geroemd, zoo zacht als boter, op de tong wegsmeltend en zeer fijn.

Gebruik: Ook voor eigen gebruik als overheerlijk aan te raden. Hoe ouder de boom des te lekkerder de vrucht.

Aanm: We mogen deze soort beslist aanraden voor hen die de boomen willen bespuiten. Böttner noemt naast deze peer als als iets vroeger rijpend de Madame Treijve als een fijne tafelpeer.

Er bestaan twee Luntersche zaailingen van deze peren, waarvan de vrucht zeer duurzaam is.

MEDAILLE d'ETE.

Grond: In alle gronden.

Vorm: Struik of hoogstam.

Onderstam: Kwee of wildeling.

Standplaats: Bloeit te gelijk met andere vroege soorten.

Vruchtbaarheid: Zeer groot en jaarlijks.

Ziekten: Bijna geene. In vochtige gronden iets schurftziek.

Tijd van plukken: Juli-Aug. met tusschenplukking.

Tijd van rijpheid: Augustus.

Verkoop: Weinig gekend, is jammer, daar het eene mooie vrucht is.

Kleur en smaak: De vrucht is tonvormig zooals Double Philippe, schoon geel met roode zonzijde.

De smaak is geurig, zoet en zeer verfrisschend.

Niet lang bewaren, daar zij beursch en melig wordt.

FONDANTE DE CHARNEU.

Naam: Ook genoemd: Légipont, — Duc. de Brabant of Waterloo, Köstliche Charneu.

Grond: In alle gronden, zelfs de zandachtigste.

Vorm: Struik ook halfstam, in Duitschland, Z. Limburg, België. Ook veel hoogstam groeit hoog en smal.

Onderstam: Wildeling en kwee.

Standplaats: Eischt geen bijzonder goede plaats, maar geeft bijna overal goede vruchten.

Hij breidt de takken niet breed uit.

Hij bloeit te gelijk met: Bre Capiaumont, Emilie v. Heijst enz.

Vruchtbaarheid: De boom draagt jaarlijks en gewoonlijk overvloedig.

Ziekten: Soms veel schurftig. In onze streken (België) echter geen schurft te bemerken.

Tijd van plukken: Begin October.

Tijd van rijpheid: Eind October en November. De peer wordt niet spoedig beursch.

Verkoop: Een goede marktpeer in Duitschland, doch voor de Ned. winkels te klein.

In België wordt de vrucht groot en tevens goed betaald.

Groei, smaak, kleur enz.: De groei is matig. De vorm heeft iets weg van de Louise bonne, men heet haar daarom in den Haag enz. wel Maastrichtsche Louises. Aan den onderkant is ze wat meer buikig, van middelbare grootte. De schil is dikwijls wat roestachtig gevlekt, groen geel met een bruin kleurtje bij 'trijpen. De smaak is niet zoo fijn als van veel andere peren, maar toch goed, zoet en aromatisch.

De smaak dezer peer gaat ons dunkens boven de Double Philippe, Williams en vele anderen.

Gebruik: Verkoop in 't groot en ook eigen gebruik.

Aanm.: Böttner beveelt de aanplanting boven zeer velen aan. In Limburg wordt hij veel aangetroffen. De rijkstuinbouwleeraar Sprenger van Maastricht lijkt er niet bijzonder mede te dwepen.

BEURRE DIEL.

Naam: Des trois Tours — Beurré Royal, Meloenpeer (Hapertsche peer.)

Grond: De boom groeit 't best op kleiachtigen bodem, minder goed op zandgrond, wel op goeden en matig vochtigen zandgrond.

Vorm: Aan vrij staande struiken gegroeid, wil deze peer in Nederland licht barsten, en zwarte plekken krijgen, — daarom kunnnen wij deze peer voor aanplanting in 't groot niet aanbevelen; evenmin als de Beurré Napoleon. 't Best gedijt hij aan Oost-, West- en Zuidmuur (zooals ook de Durondeau.)

Standplaats: Wil men hem als struik hebben dan moet men hem een best plekje geven. Hij bloeit te gelijk met: Hardy, enz.

Onderstam: Kwee of wildeling, doch op kwee draagt hij dikwijls berstige vruchten.

Vruchtbaarheid: Op zandgrond is deze vrucht niet groot. In Duitschland roept men over de groote vruchtbaarheid. De boom draagt jaarlijks.

Ziekten: De boom heeft dikwijls last van schurft.

Tijd van plukken: Half Oct. koel en in frissche lucht bewaren. Niet te vroeg plukken.

Tijd van rijpheid: November—December. Een peer dus die laat rijpt.

Verkoop: De goede vruchten brengen op de veilingen nog al wat op, doch er zijn er echter maar te veel, die niet leverbaar zijn.

Kleur en smaak: Het vleesch is iets room wit, tamelijk grof van korrel. De vorm heeft wel iets van de Maagdenpeer. De kleur is bij 't rijpen mooi geel-bruin Op zandgrond is de smaak soms niet zoo heerlijk als op klei. De vrucht is in Nederland op klei vrij groot.

CONSEILLER à LA COUR.

Naam: Hofratsbirne, Maréchal de la Cour.

Grond: Op natte en stijve gronden en in 't Noorden van ons land geeft deze soort minderwaardige vruchten.

Vorm: Struik en hoogstam in zekere, warme streken.

Onderstam: Zoowel wildeling als kweepeer kunnen als onderlaag gebruikt worden. Op zware gronden liefst kwee. Op kwee groeit hij snel en vormt een goede struik, doch niet zeer groot.

Standplaats: Hij bloeit te gelijk met B. Clairgeau, B. de Merode, Bon Chretien William Marguerite Marillat.

Vruchtbaarheid: Zeer vruchtbaar, maar tijdens den bloei zeer vatbaar voor vorst.

Ziekten. Is soms zeer schurftig.
Tijd van plukken: Half October.
Tijd van rijpheid: Eind October en begin November.
Verkoop: Een vrij groote handelspeer, maar zonder mooi uiterlijk.
Groei, kleur en smaak: Groei zeer krachtig, kleur geelgroen met vlekken. Sappig, rinsch.
Gebruik: De peer wordt zelden beursch, voldoet ook goed als stoofpeer.

JOSEPHINE DE MALINES.

Naam: Josephine van Mechelen.
Niet te verwisselen met Bonne ed Malilnes, Winternelis.
Grond: (De boom moet niet in te zwaren of natten grond staan.
Vorm: Struik.
Onderstam: Kwee wordt afgeraden; liever met tusschenveredeling, bv. Duchesse d'Angoulème of Curé, omdat anders de enten dikwijls afbreken en zwak groeien.
Standplaats: Beschut
Vruchtbaarheid: Pas geplante struiken dragen niet spoedig Buitengewoon vruchtbaar is de boom nooit Zelden draagt hij op spoortjes Hij kan niet tegen snoeien, daar hij knoppen aan 't eind der takken vormt.
Ziekten: De boom en de vrucht zijn beide sterk.
Tijd van plukken: Einde October.
Tijd van rijpheid: Dec. en blijft goed tot Febr.-Maart. — Men moet de vrucht vooral niet eten, als zij nog niet volkomen rijp is.
Verkoop: Bijzonder aan te bevelen voor aanplant in 't groot voor den handel is haast geen enkele late peer, — dus deze ook niet Wel in tuinen voor eigen gebruik.
Groei, kleur, smaak: Jonge boomen kan men altijd goed kennen door een zeer evenredige dikte aan het einde op eens afgeknot bezet met dikke opstaande grijswitte oogen. Deze zeer goede winterpeer is klein van stuk, dofgroen van kleur, later dofgeel, sappig en geurig. Het vleesch is zalmkleurig.
Gebruik: Onder papier in den kelder bewaard worden de vruchten niet rimpelig.

SOLDAT LABOUREUR.

Naam: Blumenbach Butterbirne.
Soorten: Men heeft twee soorten een lange en een rondachtige.
Grond: Doordringbaren en voedzamen grond.
Vorm: Struik.
Onderstam: Zoowel wildeling als kweepeer kunnen als onderstam gebruikt worden, doch op wild groeit hij snel maar niet zeer vruchtbaar. Op mageren grond niet op kwee.
Standplaats: Hij bloeit laat te gelijk met B Napoleon, Maagdenpeer, Poudspeer, Doyenné du Comice, Calabasse de Tirlemont. Hij wil graag beschut staan om mooie vruchten te geven.

Vruchtbaarheid: De boom draagt vrij regelmatig, doch zelden overvloedig.
Ziekten: In zekere gronden lijdt hij van de schurft.
Tijd van plukken: Begin October.
Tijd van rijpheid: Nov., wanneer er juist weinig rijpe peren zijn, daarom in een gewonen tuin wel aan te bevelen.
Verkoop: Geen marktvrucht, maar goed bewaarbaar.
Groei, smaak, kleur. Groeit niet sterk, — de vrucht is middelbaar groot, met een zeer fijnen notensmaak. Het vleesch is sappig en vrij hard. De schil is stroogeel.

LE CURE.

Naam: Pastorsbirne. — Pastoorspeer.
Grond: Neemt allen grond voor lief.
Vorm: Struik, halfstam en vooral hoogstam.
Onderstam: Wildeling en kwee. Wordt veelal door tussenenedeling op kwee gebruikt.
Standplaats: Hij bloeit zeer vroeg te gelijk met: Beurré blanc, — Beurré d'Amanlis, — Duchesse d'Angouleme,, Poire Madame, Vijgepeer, Kleipeer, St. Germain.
Vruchtbaarheid: Uitmuntend; zelfs jonge struiken.
Ziekten: Algemeen van ziekten vrij.
Tijd van plukken: Half October, zelfs later.
Tijd van rijpheid: Dec. en kan zelfs tot het voorjaar bewaard worden.
Verkoop: Een handelspeer, die tegen verzenden kan.
Groei, smaak, kleur: De slanke vrucht is groen-geel, iets roodbruin aan de zonzijde. Het vleesch is sappig doch niet fijn.
Gebruik: Het is een goede stoofpeer.

BEURRE GIFFARD.

Grond: Doordringbaren, doch iets vochtigen bodem.
Vorm: Struik, halfstam en boomgaardboom.
Onderstam: Niet op kwee.
Standplaats: Hij bloeit vrij vroeg te gelijk met Conseiller à la cour, — Bon Chretien Williams, B. de Merode, B. Clairgeau.
Vruchtbaarheid: Bijna alle twee jaren overvloedig.
Ziekten: Heeft nog al last van schurft.
Tijd van plukken: Einde Juli. Niet te lang laten hangen.
Tijd van rijpen: Half Aug. Kan dikwijls van den boom gegeten worden.
Verkoop: Geen handelspeer. Zij wordt spoedig beursch en kan niet tegen verzenden.
Groei, smaak, kleur. Groei: langzaam, — een goed smakende, geurige peer die wel iets van den smaak van een Jut weg heeft.
Gebruik: Alleen eigen gebruik. Wegens vroeg rijpheid zijn een paar boompjes in den tuin aan te bevelen.
De smaak is beter dan van de kruidenierspeer.

POIRE MADAME.

Naam: Cuisse Madame, Espargne, Sparbirne, Lange Lijsje, (N. Br.), Beau present d'été.

Grond: Alle gronden, niet te nat.
Vorm: Half en hoogstam.
Onderstam: Lieist wildeling.
Standplaats: Boomgaard, iets beschut.
Vruchtbaarheid: Zeer regelmatig, soms overvloedig.
Ziekten: Kankert nogal eens.
Tijd van plukken: Juli-Augustus.
Tijd van rijpheid: Juli—Aug. wordt nog al ras beursch.
Verkoop: Handelspeer. Kan goed tegen verzenden voor de volkomene rijpheid.
Groei, smaak, kleur: Groeit krachtig. De vrucht is suikerzoet, iets rinsch.

BEURRE GRIS D,ETE.

Naam: Doyenné gris d'Eté.
Grond: Zoowel in zware als lichte gronden.
Vorm: Struik, halfstam en kroonboom.
Onderstam: Voor kleine vormen kweepeer, voor groote lieist wildeling.
Standplaats: Tuin of boomgaard, doch iets beschut. De bloem schijnt week tegen overvloedig vocht.
Ziekten: In zekere gronden schuritziek.
Tijd van plukken: September.
Tijd van rijpheid: October, zelden tot November.
Verkoop: Is op sommige plaatsen als handelspeer in aanzien, doch verzendt moeilijk, zij kwetst licht.
Groei. Krachtig met opgaande takken.
Smaak en kleur: Is zeer fijn van smaak, zuurachtig zoet. De kleur der vrucht is bruin, ras iets ruw in de hand.

CALEBASSE A LA REINE.

Naam: Calebasse Bosc, Beurré d'Apremont., B. Flaschenbirne, Kaiserskrone.
Grond: Gewone peergrond, half zwaar.
Vorm: Half of hoogstam, nooit struik.
Onderstam: Wildeling, geen kwee.
Vruchtbaarheid: Overvloedig alle twee jaren.
Ziekten Nooit heb ik schuritziekte peren dezer soort gezien.
Tijd van plukken: Begin of half September.
Tijd van rijpheid: Einde September, October.
Verkoop: Handelspeer die goed tegen verzending kan.
In Zuid-België algemeen geteeld.
Groei, smaak, kleur: Boom groeit algemeen krachtig. De smaak dezer geel, bruin gemarmerde langwerpige vrucht is zuurachtig zoet en zeer verfrisschend.
Gebruik: Goed voor verkoop in 't groot.

CALEBASSE DE TIRLEMONT.

Grond: Vraagt veel bewerkten en voedzamen grond.
Vorm: Daar de struiktakken de groote, lange peren niet kunnen dragen is de leiboom vorm tegen boerderijmuren zeer gewenscht. Als struik krijgt hij al spoedig hangende takken.
Onderstam: Niet op kwee, tenzij tusschenstam.

Standplaats: Hij bloeit laat, tegelijk met Bergamotte d'Esperen, — Doyenné du Comice, Maagdenpeer, Soldat laboureur, pondspeer.

Vruchtbaarheid: Hij draagt vrij regelmatig en al vroeg — soms overvloedig, doch dan zijn de vruchten slecht van smaak.

Ziekten: Vrij.

Tijd van plukken: Begin October.

Tijd van rijpheid: Eind October. Wordt spoedig beursch.

Verkoop: Wegens groote op veilingen wel gewild, kan goed tegen verzending.

Smaak, kleur, enz.: Deze groote, zeer lange handelspeer is roestachtig bruin, smaak zoet.

Aanm.: Niet te veel snoeien.

PRECOCE DE TREVOUX.

Grond: Liever zand dan kleigrond.

Vorm: Struik of hallstam.

Onderstam: Kwee of wildeling.

Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Beurré Giffard, Double Philippe.

Vruchtbaarheid: Zeer groot en regelmatig.

Ziekten: Vrij.

Tijd van plukken: Half-einde Augustus.

Tijd van rijpheid: Begin September, wordt gemakkelijk beursch.

Verkoop: Hij wordt gelijk de Bon Chrétien William verkocht en is wegens vroegte gewild.

Smaak, kleur, enz. Veel overeenkomend met de Bon Chrétien, maar niet zoo kruiig of muskusachtig, het vleesch is zeer wit.

Gebruik: Vroege tafelpeer.

BEURRE CHABOCEAU.

Naam: Jetkespeer.

Grond: Goede zand- en kleigronden.

Vorm: Hallstam of hoogstam.

Onderstam: Wildeling.

Standplaats: Vrij open plaats.

Vruchtbaarheid: Overvloedig en draagt jaarlijks.

Ziekten: Vrij.

Tijd van plukken: September.

Tijd van rijpheid: September, begin October, bewaart niet lang.

Verkoop: Kan goed tegen verzending en wordt aan goede prijzen verkocht.

Groei, smaak, kleur: Krachtig, recht opgaande. De bruin, olijfgroene vrucht, is sappig en aangenaam van smaak.

Gebruik: Handel in 't groot.

N.B. Is eene der beste om als tusschengriffeling gebruikt te worden voor varieteiten niet rechtstreeks op kwee vooruit willend.

FONDANTE DES BOIS.

Naam: Boschpeer, Belle de Flandre, Holzfarbige Butterbirne.
Grond: Eerder drogen dan vochtigen grond.
Vorm: Struik, half of hoogstam.
Onderstam: Wildeling, kwee, doch dan liever met tusschengrifteling.
Standplaats: Hij bloeit te gelijk met: Giezen Wildeman, Durondeau, Louise bonne, Marie Louise, Noord-Hollandsche suikerpeer, enz.
Vruchtbaarheid: Wisselvallig, doch sommige jaren overvloedig.
Ziekten: Lijdt veel van schurft op zekere plaatsen.
Tijd van plukken: September—October.
Tijd van rijpheid: October.
Verkoop: Verkoopt redelijk gemakkelijk, doch is als handelspeer niet genoeg bekend.
Groei, smaak, kleur: Groei iets hangend van takken, doch redelijk kloek. De bruin-rood bronzenvrucht is heerlijk van smaak. Vruchten, voortkomend van oude boomen overtreffen in smaak al de gekende sooriten tot heden gekweekt.
Gebruik: Meest voor eigen gebruik.

EMILIE D'HEIJST.

Grond: Diep geroerde, niet te vochthoudende gronden.
Vorm: Half of hoogstam. Soms struik.
Onderstam: Wildeling of kwee.
Standplaats: Vrij en onbeschut. De bloemen zijn hard, bestand tegen de guurheden.
Vruchtbaarheid: Jaarlijks, en algemeen overvloedig.
Ziekten: Vrij.
Tijd van plukken: Einde September begin October.
Tijd van rijpheid: October—November.
Verkoop: Is niet genoeg gekend. 't is waarlijk spijtig.
Groei, smaak, kleur: Kloek en recht opgaande, zacht met vrij ver uitspringende oogen. Deze groote, bij de rijpheid zeer gekleurde vrucht heeft wit-geel, sappig, suikerzoet en buitengewoon aromatisch vleesch. Overheerlijk van smaak.
N.B. De grootste en felste rukwinden doen de vruchten met breed voorziene stelen nooit vallen, mag op de slechte standplaatsen gezet worden. Deze peer zou men met honderden moeten aanplanten.

HERFSTPEER VAN GEULLE.

Grond: Groeit op vochtigen bodem nog goed.
Vorm: Half en hoogstam.
Onderstam:
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Groei is krachtig, reeds vroeg en goed.
Ziekten:
Tijd van plukken: Begin September.
Tijd van rijpheid: Volgt spoedig, kan niet lang bewaard blijven.
Verkoop: Op de markt te Maastricht goed aan prijs.

Smaak, enz.: De groote peer, ietwat geknot.
Aanplanting:

AARTSENGEL MICHAEL.

Naam: St. Michel Archange.
Grond:
Vorm: Struik maar beter lijkt mij leiboom aan Westmuur.
Onderstam: Kwee en peer.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Doyenne blanc en d'été.
Vruchtbaarheid: Regelmatig, maar niet overvloedig.
Ziekten: Op struik nog al last van bersten.
Tijd van plukken: Half September.
Tijd van rijpheid: Begin October.
Verkoop: Alleen voor eigen gebruik.
Smaak, enz.: De smaak is zeer zoet, — het vleesch is vast en sappig.
Gebruik:
Aanplanting:

BEURRE d'HARDENPONT.

Naam: Goulu Morceau.
Grond: Verlangt puiken, warmen grond, droog en kalkrijk.
Vorm: Leiboom.
Onderstam: Kwee- en wildeling. Liefst wild.
Standplaats: West- en Zuidmuur.
Vruchtbaarheid: Zeer goed.
Ziekten: Veel last van schurft, indien niet bespoten.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: December—Januari.
Verkoop: Als late tafelpeer goed gevraagd.
Smaak, enz.: Tamelijk groote peer met wit, zacht en sappig vleesch.
Gebruik: Eerste rang tafelpeer.
In Zuid-Limburg wil deze peersoort best groeien en draagt overvloedig. De eerste jaren lang snoeien.
Aanplanting: Als men spuiten wil aanbevolen.

MINISTER Dr. LUCIUS.

Naam: Nieuwe peer.
Grond: Goeden grond verlangd.
Vorm: Struik en leiboom voor volle wind.
Onderstam: Op goeden grond is wildeling beter dan kwee.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Bre Diel, Mérode enz.
Vruchtbaarheid: Zelfs op minder goede gronden goed.
Ziekten: Geen.
Tijd van plukken: September
„ „ rijpheid: October—November.
Verkoop: Op de Elstsche veiling wel gewild wegens grootte.
Smaak enz. De vrucht is flink van grootte, maar de smaak wordt nergens geroemd, ten minste laat geplukt, wordt hij grof van vleesch en meelig. Midden September of voor October geplukt is de smaak vrij goed.
Aanplanting: Wordt niet aanbevolen.

DIAMANTPEER (blanke.)

Naam: Dubbele Bergamotte.
Grond: Meer een klei- dan een zandpeer.
Vorm: Halt en hoogstam, pyramidale groei en lang zij hout.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Kan niet zoo best tegen wind. Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Spoedig.
Ziekten:
Tijd van plukken: September.
„ „ rijpheid: September—October.
Verkoop: Vrij goed voor straatverkoop.
Smaak enz.: Het vleesch is grof, korrelig en sappig.
Gebruik: Beter hand- dan stoofpeer.
Aanplanting: Niet aanbevolen.
Bergamotte d'été, ook genoemd Beurre blanc d'été, is een geheel andere vroege peer.

SOUVENIR DU CONGRES.

Naam: Andenken an den Kongress.
Vorm: Struik.
Onderstam: Wildeling.
Standplaats: Beschut; bloeit te gelijk met William Duches, N. H. Suikerpeer, Marie Louise, Clapps.
Vruchtbaarheid: Op wild draagt de struik zeer vroeg en veel en groeit langzaam.
Tijd van plukken: September.
„ „ rijpheid: Eind September.
Verkoop: Deze grootste en schoonste aller peren wordt gaarne gekocht.
Kleur, smaak, enz. Bijzonder groote, gele handpeer, gemuskeerde smaak; niet bijzonder fijn maar zacht smeltend.
Gebruik: Daar de vrucht niet lang goed blijft, moet men ze spoedig opruimen. Handelsvrucht.
Aanplanting: Door de Pom Ver. niet aanbevolen. Büttner echter beveelt ze voor Duitschland wel aan.

BEURRE D'AMANLIS.

Grond: Lichten, warmen, goed met kunstmest behandelden grond, vooral kleigrond.
Vorm: Struik met hangende takken, ook wel hoogstam.
Onderstam: Kwee voor struikvorm en wild voor hoogstam.
Standplaats: Bloeit tegelijk met Beurré Blanc, Curé, Paire Made, Vijgepeer, Kleipeer, enz. De struik krijgt een grooten omvang.
Vruchtbaarheid: Vroeg en groot.
Tijd van plukken: September.
„ „ rijpheid: Een week na pluktijd.
Verkoop: Op de markten goed verkocht.
Kleur, smaak enz .De groote peer is iets gekleurd, smaak goed, smeltend, doch niet van den allereersten rang.

Gebruik: Goede tafelpeer.
Aanplanting: Niet bijzonder aanbevolen, zeker niet op klei.
Aanm.: Hij wordt meestal op een binnenoog gesnoeid. Daar de struik gewoonlijk zoo breed uitgroeit kan hij 't best geplant worden naast Louise bonne, B. Clairgeau Triumphe de Vienne, B. Hardy die niet veel ruimte behoeven.

GROENE BESI DE CHAUMONTEL.

Naam:
Soorten:
Grond: Alleen bekend in Zeeland.
Vorm: Ovaal.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Beschut.
Vruchtbaarheid: Goed.
Ziekten: Geen.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: Januari—Februari.
Verkoop: Matig.
Smaak enz.: Bij lang liggen goed.
Gebruik: Winterhandpeer.
Ik zag op tentoonstellingen deze peer meermalen uit Zeeland aangeboden en door mede-beoordeelaars werd deze als minderwaardig gekwalificeerd.

GEWONE BESI DE CHAUMONTEL.

Naam: Niet te verwisselen met de „groene" of met de Bezy van Schonauwen. Boeren noemen hem „steenpeer."
Soorten: Men treft twee soorten aan, een grooter en een kleiner soort.
Grond: Op klei veel aangetroffen, ook in tuinen op zandgrond.
Vorm: Half en hoogstam en leiboom.
Onderstam: Wild en kwee.
Standplaats: Bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Bijna jaarlijks en overvloedig op klei.
Ziekten: Wil nog wel eens bersten.
Tijd van plukken: October—November.
„ „ rijpen: Januari.
Verkoop: Slecht.
Smaak: Soms heerlijk, soms bitter.
Gebruik: Rot spoedig: moet op tijd gegeten worden.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

BEURRE DUMONT.

Naam:
Soorten:
Grond: Alle gronden.
Vorm: Leiboom aan Westmuur.
Onderstam: Wild en Kwee.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Williams duchess e.a.
Vruchtbaarheid: Zeer goed en bijna jaarlijks.

Ziekten: Gevoelig voor schurft.
Tijd van plukken: October.
" " rijpheid: November.
Verkoop: Dessertpeer.
Smaak enz.: Deze peer doet denken aan de Doyenne du Comice in vorm en smaak bijna gelijk.
Gebruik: Heerlijke vrucht van allereersten rang.
Aanplanting: Voor eigen gebruik zeer aanbevolen.

PASSE COLMAR.

Naam: Regentine.
Grond: Warme standplaats en voedzamen grond.
Vorm: Leiboom aan Zuidmuur.
Onderstam: Liefst wildeling, ook wel kwee voor kleine vormen in warmen tuin, ook als leiboom.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met Beurré Diel, Chaumontel, enz.
Vruchtbaarheid: Goed.
Ziekten: Als vrijstaande boom zeer gevoelig voor schurft.
Tijd van plukken: October.
" " rijpheid: December—Januari.
Verkoop: Niet geschikt voor de markt, doch goed als dessertfruit.
Smaak, enz.: De vrucht heeft wit-geelachtig vleesch met aromatischen smaak, soms gemuskeerd.
Gebruik: Goede handpeer, niet groot van stuk.
Aanplanting: Slechts voor eigen gebruik een paar bomen aan warmen tuinmuur.

DUCHESSE D'ANGOULEME.

Grond: Verlangt een voedzamen grond.
Lichte en kalkrijke grond is de beste. Op vochtigen grond is de smaak minder goed, maar is de vrucht grooter.
Vorm: Leiboom aan Westmuur, ook soms struik op zeer goede standplaats.
Onderstam: Kwee en wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Double Philippe, Bre Lebrun, enz.
Vruchtbaarheid: Niet te roemen, maar wel jaarlijks.
Ziekten: De bloemen dezer soort zijn zacht en bevatten zeer teedere organen.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpen: Eind October—November en dikwijls tot half December.
Verkoop: Wegens grootte verkoopbaar.
Smaak enz. Smaak niet zeer fijn, maar sappig. Soms zeer flauw. De vrucht wordt soms heel groot.
Gebruik: Dessertpeer.
Aanplanting: Niet erg aanbevolen.

DOYENNE d'ALLENçON.

Grond: Verlangt voedzamen grond.
Vorm: Leiboom aan zuidmuur, doch ook als pyramiede of half-tuin.

Onderstam: Op kwee is de boom goed vruchtbaar.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Bonne Louise, Bergt d'été, enz.
Ziekten: Wel eens last van schurft.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: December—Januari.
Verkoop: Late winterperen laten zich gewoonlijk niet goed verkoopen.
Smaak enz. Een goed winterpeertje van goede kwaliteit.
Gebruik: Dessertpeer.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

JULES D'AIROLLES.

Grond: Verlangt voedzamen grond.
Vorm: Leiboom aan Westmuur en vollewind leiboom.
Onderstam: Kwee.
Standplaats: In warme tuinen.
Vruchtbaarheid: Zeer goed.
Ziekten: Gevoelig voor schurft.
Tijd van plukken: October.
" " rijpheid: December—Januari.
Verkoop: Door kenners zal deze peer wel gekocht worden.
Smaak enz.: Fijne lekkere tafelpeer met zacht wit vleesch en vrij groot van stuk.
Gebruik: Voor dessert.
Aanplanting: Voor muren aanbevolen.

OLIVIER DES SERRES.

Vorm: Leiboom Zuidmuur.
Grond: Goed voorbereide warme standplaats.
Onderstam: Kwee.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Doyenne Comice en d'hiver.
Vruchtbaarheid: Op kwee goed vruchtbaar.
Ziekten: Niet vrij van schurft.
Tijd van plukken: October.
" " rijpheid: December—Februari.
Verkoop: Prima dessertpeer.
Smaak, enz. De middelmatig groote peer heeft den vorm van Bergamotte.
Gebruik: Vleesch is wit, smeltend, zeer zoet en zeer fijn. Een der beste winterperen.
Aanplanting: Slechts voor gunstige omstandigheden aanbevolen. Niet kort snoeien.

WINTERNELIS.

Naam: Bonne de Malines. Colmar Nelis.
Grond: Voor kleine vormen.
Vorm: Leiboom Zuidmuur en dan voor kleine vormen.
Onderstam: Kwee en peer.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met Doyenne d'hiver, Jules d'Airolles enz.
Vruchtbaarheid: De boom groeit zwak, vroeg en rijk dragend.

Ziekten: Geen.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: December.
Verkoop: Alleen voor dessertfruit.
Smaak, enz. De vrij kleine kogelvormige vrucht is geel met roestpleken.
Gebruik: Het vleesch is zeer fijn, smeltend aangenaam zoet.
Aanplanting: Voor eigen gebruik aanbevolen.

LE LECTIER.

Grond: Deze moet goed voorzien zijn van kunstmest om mooie vruchten te krijgen.
Vorm: Als struik moet hij een zeer goed plaatsje hebben om rijpe vruchten te geven; beter geschikt als leiboom tegen Zuidmuur, doch ook voor volle wind leiboom.
Onderstam: Kwee en wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Beurré Six, Curé enz.
Vruchtbaarheid: Jaarlijks, wanneer men goed kunstmest gebruikt is de vruchtbaarheid te roemen, anders gewoonlijk niet. De boom groeit zeer goed.
Ziekten: Veel last van schurft in sommige jaren.
Tijd van plukken: Eind October.
„ „ rijpheid: December—Januari.
Verkoop: Late winterperen laten zich niet goed verkoopen.
Smaak enz. Vrij groot van stuk, van onder dik, naar den steel vrij spits toeloopend. Glad en levendig groen van schil. Het is eene smakelijke winterpeer.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

BEURRE SUPERFIN.

Naam: „Hochfeine Butterbirne."
Grond: Klei en vruchtbaar zand, niet te droog.
Vorm: Leiboom: Zuid- of Oostmuur.
Onderstam: Wild en kwee.
Standplaats: Bloeit tegelijk met:
Een goede warme standplaats is vereischte.
Vruchtbaarheid: Niet vroeg vruchtbaar, — draagt zelden overvloedig, doch voldoende.
Ziekten: Geene.
Tijd van plukken: Half September.
„ „ rijpheid: September—October.
Verkoop: Meest te klein om prijs voor te maken.
Smaak, enz.: De midelmatig groote peer is zeer saprijk en goed, zelfs fijn van smaak.
Aanplanting: Waar fijne dessertperen gekweekt worden mag de B. Superfin niet ontbreken.

GRAVEUR.

Naam: Een Luntersche zaailing.
Tijd van rijpheid: Maart.

MANNES.

Naam: Een Luntersche zaailing.
Grond: Zand en klei.
Vorm: Struik.
Onderstam:
Standplaats: Bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Goed, ze zitten met trossen bij elkaar.
Ziekten:
Tijd van plukken:
Tijd van rijpheid:
Verkoop:
Kleur, smaak, enz.: Bijonder fijne groote peer met bruine schil.
Aanplanting:

ZOMERVIJG.

Naam: Niet te verwisselen met de langwerpige, groene Luntersche vijg, een zaailing. Ook niet te verwarren met de wintervijg. (Bezie de Schonauwen.) Duc Monarch, Grüne Flasschenbirne vijgepeer.
Grond: Liever op klei dan op zand.
Vorm: Hoog- en halfstam, struik en leiboom aan den Oostmuur, doch als leiboom is het een slechte drager.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Niet te roemen.
Ziekten: Schurftig.
Tijd van plukken: Augustus.
„ „ rijpheid: September.
Verkoop: Op de veilingen Tiel en Elst wil deze peer heel goed, beter echter nog in stadswinkels.
Kleur en smaak: Overheerlijk, groen iets of wat bruin aangeloopen, — wordt spoedig beurs zonder dat men het zou gissen.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

BEURRE LEBRUN.

Grond: Hij is er niet kieskeurig op.
Vorm: Als struik moet hij een beschutte standplaats hebben om goede vruchten te geven.
Onderstam: Vruchten van struiken op kwee zijn aangenamer van smaak dan op wildeling geteeld, voor wien van muskusvruchten houdt.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: De struik draagt mild.
Ziekten: Schurftig.
Tijd van plukken: Voor de rijpheid, anders worden de vruchten erg gemuskeerd en zeer melig. Begin October.
Tijd van rijpheid: Ze mag niet lang bewaard worden.
Verkoop: Zeer goed bij kleine hoeveelheden.
Smaak, enz.: Deze vrij groote, calabasvormige peer is goed van smaak.

DOYENNE D'HIVER.

Naam: Bergamotte de Paques, Dorothée royale, Eather Beurré.
Grond: Rijkelijk met kunstmest bemesten grond, beste hoekje van den tuin.
Vorm: Leiboom aan Zuidmuur.
Onderstam: Wildeling geen kwee.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Slecht.
Ziekten: Hij heeft nogal veel last van schurft.
Tijd van plukken: Zoo laat mogelijk: begin of half November.
Tijd van rijpheid: Januari-Maart.
Verkoop: Goed rijp zijnde worden ze goed betaald, mits niet gerimpeld en dit is lastig te krijgen.
Smaak, enz. Overheerlijk van smaak. De peren moet men koel bewaren doch voor het gebruik een achttal dagen warm zetten. Groen met bruine vlekken; rinsch.
Aanm. Deze peer wordt tegenwoordig veel vervangen door Contesse de Paris en Jeanne d'Arc.

MADAME GREGOIRE.

Naam: Niet te verwisselen met Zepherin Grégoire.
Grond: Alle gronden.
Vorm: Leiboom aan Oost- of Westmuur ook wel als struik.
Onderstam: Wild en kwee.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Hij draagt jaarlijks.
Ziekten: Soms schurftig.
Tijd van plukken: Laatste helft van October.
" " rijpheid: November.
Verkoop: Geen handelspeer.
Smaak, enz. Deze vroege winterpeer is eer klein dan groot. Vleesch zalmkleurig. Ze wordt zelden rimpelig of beursch. Smaak rinsch en goed.

NOUVELLE FULVIE.

Naam: Fulvie Grégoire.
Grond: Alle gronden, liefst warm.
Vorm: Leiboom tegen Oost- of Westmuur.
Onderstam: Kwee, doch liever wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Algemeen goed, maar nooit overvloedig.
Ziekten: Soms last van schurft in vochtige, kille gronden.
Tijd van plukken: Men moet laat plukken. Laatst Oct.
" " rijpheid: December—Januari.
Verkoop: Goed.
Smaak enz.: Deze kleine peer is overheerlijk, mits volkomen uitgegroeid en laat geplukt. Zeer aan te bevelen voor tuinen.

PASSE CRASSANE.

Grond: Warme bodem vereischt.
Vorm: Alleen leiboom aan den Zuidmuur.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Hij draagt zeer goed.
Ziekten: Soms schurftig.
Tijd van plukken: November.
„ „ rijpheid: Jan. tot Maart, soms April.
Verkoop: Een der beste late peren voor den handel. Zij, die de peren tot rijpheid kunnen bewaren en ze dan verkoopen maken veel geld. Zoo ze groot en schoon zijn, worden ze te Antwerpen tot 50 cents en hooger per stuk betaald.
De peer moet ingezakt worden om een schoone en gladde huid te bekomen.
Smaak, enz. Een zeer lekkere late peer met Bergamotte vorm.

BEURRE GOUBAULT.

Grond: Alle gronden.
Vorm: Struik en leiboom langs den muur; zelfs wordt hij in België voor hoogstam of halfstam op een beschutte plaats aanbevolen.
Onderstam: Wild en kwee.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Jaarlijks.
Ziekten: Geen.
Tijd van plukken: Begin September.
„ „ rijpheid: September.
Verkoop: Goed.
Kleur, smaak, enz. De vrucht wordt niet spoedig beursch maar verliest den fijnen smaak en wordt melig.
Gebruik: Een heerlijk peertje voor eigen gebruik dat van den boom kan gegeten worden.

FONDANTE DE NOEL.

Naam: Niet te verwisselen met Fondante des Bois of Fondante de charneu.
Belle de Noël, Souvernir d'Esperen.
Grond: Warme standplaats; besten grond.
Vorm: Struik en leiboom.
Onderstam: Kwee en wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Hij heeft een warme standplaats noodig; nooit overvloedig, doch jaarlijks dragen.
Ziekten: Geen of ten minste zelden.
Tijd van plukken: Eind October.
„ „ rijpheid: Dec. soms tot Jan. bewaarbaar.
Verkoop: Geen handelsvrucht.
Kleur, smaak, enz. De vrucht heeft wit, vast suikerig en geurig vleesch van zeer goede hoedanigheid.
Aanplanting: Aanbevolen voor eigen gebruik.

MARGUERITE MARILLAT.

Grond: Goed bewerkt en bemest.
Vorm: Struik en vooral leiboom aan Westmuur.
Onderstam: Wildeling en 't best tusschenveredeling.
Standplaats: Hij vraagt een beschutte plaats om mooie en lekkere vruchten te krijgen, te meer daar de vruchten ook zeer spoedig afwaaien door hun grootte en zwaarte.
Vruchtbaarheid: Op kwee draagt hij spoedig en veel, doch groeit dan te weinig. Men klaagt nog wel eens, dat deze peer minder goed draagt op lateren leeftijd.
Ziekten: Zelden of nooit.
Tijd van plukken: September.
" " rijpheid: Eind September en begin October.
Verkoop: Wordt goed gewild.
Kleur en smaak: Bijna zoo groot als de Souvenir du Congres, de grootste der peren. Smaak goed, toch korrelig van vleesch. Heeft wel iets van de B. Claingeau.

JEANNE D'ARC.

Grond: Warme en rijke grond.
Vorm: Struik of leiboom.
Onderstam: De groei op kwee is voldoende.
Standplaats: Bloeit tegelijk met: Nouveau Poiteau Triomphe, enz.
Vruchtbaarheid: Groot en regelmatig.
Ziekten: In sommige streken van Duitschland heeft deze peer veel last van schurftziekte en past zich daar niet best bij het klimaat aan. Zoo zal het elders ook zijn, denk ik.
Tijd van plukken: October.
Tijd van rijpheid: November—December.
Verkoop: Wegens grootte en smaak zeer goed verkoopbaar maar nog niet genoeg bekend.
Kleur en smaak: Deze groote tafelpeer is veranderlijk van vorm, doch is van kwaliteit buitengewoon goed. Wanneer zij volgroeid en goed rijp is overtreft zij allen die op dit tijdstip rijpen. Zeer saprijk.

BEURRE DILLY.

Naam: Beurré Delarmoy. De Jolaut.
Vorm: Struik of pyramied.
Onderstam: Kwee zoowel als wildeling.
Grond: In alle gronden zoowel zandige als zware.
Vruchtbaarheid: Algemeen goed soms zeer overvloedig.
Ziekte: Geene.
Tijd van plukken: Einde September begin October.
" " rijpheid: Einde October tot November.
Verkoop: Liefst eigen gebruik. Verzendt moeilijk, tenzij vroeg geplukt
Smaak enz.: Zeer goed, iets rinschachtig zoet, eigenaardigen en kenmerkende smaak.

FONDANTE DU PANISEL.

Naam: Delices d'Angers — Beurre Lavalle.
Vorm: Liefst leiboom tegen warme muren.
Grond: Goede warme grond, eerder licht dan zwaar.
Onderstam: Zoowel kwee als wildeling, doch liever wildeling.
Vruchtbaarheid: Deze treedt langzaam in op wildeling gegriffeld, doch is later zeer vruchtbaar.
Ziekte: Onbeduidend.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: Einde November tot begin Januari.
Smaak: Deze bijna ronde peer is wit vleezig, sappig en geurig van smaak. Moet voor gebruik gekamerd zijn; 't is te zeggen, warm worden gelegd.

FERTILITY.

Vorm: Struik of pyramied.
Onderstam: Liefst kwee en dan als onderplanting in den boomgaard.
Grond: Gedijt in alle gronden.
Vruchtbaarheid: Komt met de naam overeen. Tertile — Tertilty of vruchtbare.
Ziekten: Soms kanker.
Tijd van plukken: Einde September, begin November.
„ „ rijpheid: October—November.
Smaak enz.: Is fijn en geurig doch bewaard niet lang.
Groeiwijze als Beurré Capaumont bijna.

CHARLES ERNEST.

Vorm: Liefst leiboom aan Oost- of Westmuur.
Onderstam: Zoowel kwee als wildeling.
Grond: Is nog al moeilijk op den grond liefst doordringbare warme gronden.
Ziekten: Lijdt soms veel van schurft.
Verkoop: Zoowel eigen gebruik als verkoop; komt nog niet overvloedig in den handel voor. Zal ons dunkens eene goede marktpeer worden.
Tijd van plukken: Half October zelfs later zoo het weder goed is.
Tijd van rijpheid: December—Januari.
Smaak, enz. Deze vrucht heeft sappig, smeltend boterig zoet en geurig geel-gekleurd iets korreligs vleesch. Van allerbeste hoedanigheid. Overtreft in smaak al wat op dat tijdstip rijpt.

BEURRE STERCKMANS.

Naam: Doyenné Sterckmans.
Grond: Is niet zeer kieskeurig op den grond.
Onderstam: Liefst wildeling, of wel op tusschenkwee.
Vorm: Struik of halfstam, doch op beschutte plaatsen. Het hout is sprok en lijdt geen wind.
Ziekten: Zelden of geene.
Tijd van plukken: Half October.
„ „ rijpheid: Eind November tot Januari.

Verkoop: Is nogal een goede handelsvrucht.
Smaak, enz.: Vrucht met sappig geurig en vast vleesch van beste hoedanigheid.

ZOMERPRESENT-PEER.

Naam: Grofze Frühbirne, Beau Présent d'Artois.
Grond: Klei.
Vorm: Hoog en halfstam.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Hij groeit vrij sterk, zeer groot.
Ziekten: Geene.
Tijd van plukken: Juli.
„ „ rijpheid: Juli—Augustus.
Verkoop: Gaat goed op de Maastrichtsche markt.
Smaak, enz. De lange, roodgevlekte vruchten hebben een frisschen smaak. De smaak is beter dan van de gelijk rijpe Clapps-favorite.
Aanplanting:

BERGAMOTTE NANOT.

Vorm: Struik in warme ligging, liefst leiboom tegen warme muur.
Onderstam: Zoowel kwee als wildeling.
Ziekten: Geene.
Vruchtbaarheid: Draagt jaarlijks en soms overvloedig. Best nochtans de vruchten bij overvloed te dunnen om groote vruchten te bekomen.
Smaak, enz.: Deze bergamotvormige peer heeft wit, krakend, sappig, gesuikerd en geurig vleesch van allerbeste hoedanigheid.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpen: December—Januari.

MADAME FREIJVE.

Naam: Madame Treijve.
Grond: Gedijt goed op drogen grond.
Vorm: Struik.
Onderstam: Kwee. Ook wildeling.
Standplaats: Bloeit tegelijk met: Clapp's favorite en Durondeau.
Vruchtbaarheid: Vrij goed, soms overvloedig.
Ziekten: Geene.
Tijd van plukken: Augustus in zonnige standplaats soms vroeger.
Tijd van rijpheid: Augustus en begin September.
Verkoop: Deze peer houdt zich bijzonder goed daarom is het een beste middelvroege marktpeer.
Kleur en smaak: Deze groote vrucht heeft fijn, wel smeltend, zeer sappig, zuurachtig zoet en iets gemuskeerd vleesch.

BERGAMOTTE CRASSANE.

Naam: Beurré plat.
Grond: Wil in vele gronden niet goed vooruit. Vraagt hulp van scheikundige mesten.
Vorm: Liefst tegen muren in Zuidoost of Zuidwester ligging. In enkele gevallen ook in struik.
Onderstam: Zoowel kwee als wildeling.
Vruchtbaarheid: Laat in vele gronden te wenschen. Alvorens aan te planten zien of in 't omliggende de soort vooruit wil.
Ziekten: Zeer dikwijls schurft en de jaarsche scheuten rijpen niet altijd goed.
Tijd van plukken: Half October.
„ „ rijpheid: November—December.
Verkoop: Is algemeen voor de verkoop niet voordeelig.
Smaak: De ronde platte vrucht heeft suikerachtig en geurig sappig vleesch.

NEC PLUS MEURIS.

Naam: Beurré d'Anjou — Necplus Ultra.
Grond: Geeft in alle, zoo niet vele gronden goede uitslagen.
Vorm: Struik en halfstam.
Onderstam: Zoowel kwee als wildeling.
Ziekten: In enkele gronden schurftziek, doch algemeen weinig.
Tijd van plukken: Begin tot half October
„ „ rijpheid: Einde October soms tot einde November.
Vruchtbaarheid. Draagt jaarlijks en sommige jaren overvloedig.
Smaak enz: De vrucht heeft wit, geurig suikerig vleesch van beste hoedanigheid.

BEURRE BACHELIER.

Naam: Chevalier.
Grond: Is voor zeer zware gronden niet geschikt.
Vorm: Struik of halfstam, zelfs leiboom in oost- of westligging. Zeer vruchtbaar.
Onderstam: Liefst kwee.
Ziekten: Weinig of geen.
Tijd van plukken: October.
„ „ rijpheid: October, soms tot in November.
Verkoop: Best voor eigen gebruik. Wordt als pronkvrucht ook gewild, ofschoon de vrucht gansch groen is.
Smaak: Het witte vleesch is soms zeer zoet en geurig, soms waterachtig met weinig of geen aroma.
Gebruik: Mag niet te rijp worden. Voorzichtig behandelen.

DOCTEUR CORNELIS.

Naam: Disiré Cornelis.
Grond: Is op den grond niet kieskeurig.
Vorm: Struik.
Onderstam: Kwee en wildeling.

Standplaats: Hij bloeit te gelijk met:
Vruchtbaarheid: Zeer groot en jaarlijks.
Ziekten: Nooit schurftig of gebersten.
Tijd van plukken: Begin September.
„ „ Eind September.
Verkoop: Wegens kleur en vorm goed verkoopbaar.
Kleur en smaak: Goed van smaak. De peer is vrij groot met bruine stippen soms schoon rood gekleurd.
Gebruik: Wordt algemeen gewild omdat het eene prachtige vrucht is.

DIRECTEUR HARDIJ.

Naam: Niet verwisselen met Beurré Hardy.
Grond: Lukt bijna in alle gronden.
Vorm: Struik of halfstam.
Onderstam: Volgens grond zoowel kwee als wildeling.
Standplaats: Vraagt geen beschutte plaats.
Vruchtbaarheid: Als jonge boom laat de vruchtbaarheid te wenschen, doch na eenige jaren regelmatig vruchtbaar
Ziekten: Tot heden nog geene.
Tijd van plukken: Einde September of begin October.
„ „ rijpheid: October, soms zelf eetbaar in Sept.
Kleur, smaak enz.: De vrucht is bruin, roskleurig met wit, suikerzoet en geurig vleesch. Vervangt in zeker geval de Louise bonne, die bijna overal schurftziek is.

BERGAMOTTE D'ESPEREN.

Naam: Niet te verwisselen met Seigneur d'Esperen.
Grond: Is niet zeer kieskeurig op den grond.
Vorm: Als struik moet hij een beslist goede plaats hebben. Beter als leiboom aan zuid- en oostmuur.
Onderstam: Kwee doch als leiboom liefst wildeling.
Standplaats: Zeer beschut liefst aan den zuidmuur. Hij bloeit laat bv. met Besi v. Schonauwen, B. Capraumont, Doyenné du Comice.
Vruchtbaarheid: Draagt bijna jaarlijks, gewoonlijk zitten de vruchten aan trossen van drie.
Ziekten: Het staat mij voor dat hij iets schurftig is, doch op vele plaatsen gansch schurftvrij.
Tijd van plukken: Laatst October.
„ „ rijpheid: Januari—Februari.
Verkoop: Late peren leenen zich slecht tot verkoop.
Kleur en smaak: Dit heerlijk aromatisch winterpeertje heeft gewoonlijk roestvlekjes.
Gebruik: Onder papier bewaren anders wordt het rimpelig.

NOUVEAU POITEAU.

Naam: Luteuse de Braunau.
Grond: Op rivierklei en zelf op minder vruchtbare gronden.
Vorm: Struik- en halfstam.
Onderstam: Wil goed op kwee en wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Triomphe de Vienne, Fondante de Noel.

Hij vraagt een beschutte plaats (Bottner zegt een der beste in rauhen Lagen.)

Vruchtbaarheid: Hij groeit goed. Op rivierklei en zelfs op minder vruchtbare gronden een dankbaar drager.

Ziekten: Geen schurft.

Tijd van plukken: October.

„ „ rijpheid: De peer blijft tot eind November goed, en daarom goed voor den handel.

Verkoop: 't Is eene goede marktvrucht.

Kleur en smaak: De steel is lang en dik. Deze Novemberpeer is saprijk en flauw zoet, soms iets kruiig. In 't midden vrij dik en buikig.

JUTTE PEER.

Naam: Men spreekt ook van de blanke Jut.

Grond: Zand of klei 't liefst.

Vorm: Hoog of halfstam.

Onderstam: Liefst wildeling.

Standplaats: Hij bloeit tegelijk met: Dr. Jules Guyot, Winterlauwtje, Zephirin Gregoire, Triomphe de Vienne, Seigneur d'Esperen, Clapps favorite.

Vruchtbaarheid: Dikwijls om 't anderste jaar en dan nog in den top der boomen.

Ziekten: Lijdt nog al veel aan bersten.

Tijd van plukken: Augustus.

„ „ rijpen: Einde Augustus tot begin September.

Verkoop: Brengt op veilingen steeds veel op.

Smaak, kleur, enz.: Grauw, iets roodbruin aanloopend, — overheerlijke smaak, zeer sappig.

Gebruik: Wordt vrij spoedig buikziek.

We vonden in een boekje door „de Veldpost" in 1900 uitgegeven de volgende bijnamen: Die gute Grane, Fondante Batave, Grise bonne, Grave Sommer Butterbirn, Holl. Sommer Dechantsbirn.

Dr. JULES GUYOT.

Naam: Baltet.

Soort: Stamt af van B. C. William.

Grond: Heeft gaarne goeden grond.

Vorm: Struik, pyramied.

Onderstam: Op zandgrond moet hij op wildeling staan. In goede gronden op kwee.

Standplaats: Bloeit tegelijk met Jutte peer, Zepherin Gregoire, Triomphe de Vienne, Seigneur d'Esperen, Clapps favorite. De boom groeit langzaam.

Vruchtbaarheid: Groot.

Ziekten: Vrij van schurft.

Tijd van plukken: Einde Augustus.

„ „ rijpen: Begin September.

Verkoop: Zeer goede marktvrucht, vooral waar vraag is naar fijne peren.

Kleur en smaak: Veel overeenkomend met de Clapps favorite groot van stuk, helgeel van kleur, — smaak iets muskusachtig.

Gebruik: Mooie tafelvrucht.

DIRKJESPEER.

Naam:
Soorten:
Grond: Vruchtbaar, niet te vochtig.
Vorm: Half- en hoogstam met pyramidale kroon.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Kan vrij goed tegen den wind, bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Tamelijk.
Ziekten: Heel vatbaar voor ziekten, vooral op klei.
Tijd van plukken: Augustus-September.
„ „ rijpheid: September.
Verkoop: Op de Geldersche markten en veilingen wel gewild.
Smaak, enz.: Grofkorrelig vleesch, vrij goede smaak.
Gebruik: Handpeer, geen stoofpeer.
Aanplanting: We kunnen dit soort niet bijzonder aanbevelen. Het jaar 1912 waren deze vroege peertjes bijna waardeloos.

JANBAASJES.

Naam:
Grond: Liefst kleigrond.
Vorm: Hoog- en halfstam.
Onderstam: Wild.
Standplaats: In den boomgaard.
Vruchtbaarheid: Jaarlijks en overvloedig.
Ziekten: Geene.
Tijd van plukken: Juli.
„ „ rijpheid: Juli en Aug., is aanstonds melig en droog.
Verkoop: Vele jaren op de veilingen te Tiel en Elst goed verkoopbaar. Dit jaar tegen 10 cent en duurder per kilo.
Smaak, enz. De kleine ronde peer is smakeloos, maar dragelijk om te stoven.
Gebruik: Alleen om vroegrijpheid bekend.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

BEURRE BLANC.

Naam: Doyenné Blanc.
Grond: Deze moet goed voorzien zijn van kalk en kali, anders heeft de peer veel last van bersten.
Vorm: Struik en leiboom.
Standplaats: Bloeit heel vroeg met Poire Madame, kleipeer, vijgepeer, Beurré d'Amanlis, Curé.
Vruchtbaarheid: Groot.
Ziekten: Kanker.
Tijd van plukken: Laatst September.
Tijd van rijpheid: October.
Verkoop: Niet in den handel bekend.
Kleur, smaak, enz.: Ronde vrucht die vrij goed smaakt. Ze moeten gebruikt worden vóór dat ze geheel rijp zijn.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

BESI VAN SCHONAUWEN.

Naam: Wintervijg.
Grond: Klei- en goed bemesten, zwaren zandgrond.
Vorm: Struik en hallstam.
Onderstam: Wildeling en kwee.
Standplaats: Beschut.
Vruchtbaarheid: Groot. Op sommige gronden slecht.
Tijd van plukken: Eind October.
Tijd van rijpheid: November—December.
Verkoop: Late peren brengen niet zoo veel op. Onder de late wil deze nog vrij goed.
Smaak, enz. Deze vrij goede, niet groote, veel verspreide tafelpeer is een zeer goede stoolpeer. De smaak is flauw.
Aanplanting: Niet aanbevolen.

MARIE LOUISE DELCOURT.

Naam: (Duquesne) (De Mont).
Grond: Goed van kunstmest voorzien.
Vorm: Struik, hallstam en hoogstam. Groeit langzaam.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Het is een middentijds bloeier. Liefst een warme beschutte plaats.
Vruchtbaarheid: Goed.
Tijd van plukken: Begin October.
„ „ rijpheid: Laatst van October.
Verkoop: Niet bekend.
Kleur, smaak, enz.: De groote, tonvormige peer is zachtgeel met donkere vlekken. Het vleesch is zeer smeltend.
Aanplanting: Niet aanbevolen.
Aanm: De Marie Louise d'Uccle is een andere soort van Oct.-Nov. als struik goed groeiend en goed smakend.

SUZETTE DE BAVAIJ.

Onderstam: Kwee.
Tijd van plukken: Laatst October.
Tijd van rijpheid: Februari—Maart.
Vruchtbaarheid: Groot, mits men weinig snoeit of innijpt.
Kleur, smaak enz. Goed laat peertje.

BEURRE CAPIAUMONT.

Naam: Beurré Aurore.
Vorm: Alle vormen.
Grond: Goeden grond noodzakelijk.
Standplaats: Hij bloeit laat.
Tijd van plukken: Begin October.
Tijd van rijpheid: October.
Kleur, smaak, enz. Goede smaak, de peer is middelmatig groot, spits naar den steel bijloopend.
Gebruik: Handpeer en goed voor compote. Op de veilingen niet gewild.

DOYENNE DU COMICE.

Naam: Beurré Robert.
Grond: Zand en klei.
Vorm: Struik.
Onderstam: Kwee op klei, op zandgrond wildeling.
Standplaats: Hij bloeit tegelijk met:
Vruchtbaarheid: Niet zeer groot.
Tijd van plukken: Half October.
Tijd van rijpheid: November.
Verkoop: Geen handelspeer.
Kleur, smaak enz. Deze buikige korte peer is voor uitmuntende smaak, saprijk, zacht en zeer geurig. De vrucht goed droog weg leggen en weinig in handen nemen. De schil is ruw met roestvlekken.
Aanplanting: Een paar struiken in eigen tuin is aan te bevelen.

IJSBOUT.

Grond: Niet kieskeurig.
Vorm: Hoogstam.
Onderstam: Wild.
Standplaats: Zeer beschut tegen de vorst.
Vruchtbaarheid: Gering wegens het zeer vroege bloeien bevriest de bloem veelal.
Ziekten: Geen.
Tijd van plukken: October.
" " rijpheid: Januari tot April.
Verkoop: Brengt te Elst zeer veel op.
Smaak, enz.: Groot en zeer goed.
Gebruik: Goede stoofpeer, gaat niet licht tot rotten over.
Aanplanting: Niet aan te bevelen.

EVA BALTET.

Grond: Klei en zand.
Vorm: Struik.
Onderstam: Kwee.
Standplaats:
Vruchtbaarheid: Vrij goed.
Ziekten: Geene.
Tijd van plukken: Eind September.
Tijd van rijpen: Begin October.
Verkoop: Nog niet bekend.
Kleur, Smaak, enz.: Geel met roode kleur, groot, saprijk, wit smakelijk vleesch.

Bloeitijd van peren.

Vroegbloeiende.

a. Beurré Blanc, Beurré 'dAmanlis, Curé, Dr. Lucius, Duchesse d'Angoulême, Poire Madame, Koning Karel v. Wurtenberg, St. Germain, Vijgepeer, kleipeer.

b. B. Clairgeau, B. de Merode, Bon Chretien William, Conseiller à la cour, Doyenné de Juillet, Marguerite Marillat, B. Giffard, B. Lebrun, Dr. Cornelis.

Middentijdsbloeiende.

a. B. Diel, B. Hardy, B. Superfin, Boerengroentje, Louise bonne d'Avr, Durondeau, Dirkjespeer, Fertilty, Fondante des Bois, Giezer Wildeman, Ronde Louise, Lange Perzikpeer, Marie Louise, N. H. suikerpeer, Sappig groentje, Souvenir du Congres, William's Duchess.

b. Clapps Favorite, Seigneur d'Esperen, Triumphe de Vienne, Zephirin Gregoire, Dr. Jules Guyot, Jutte peer, Winternelis.

Laatbloeiende.

Bergamotte d'Esperen, Besi de Schonauen, B. Capiaumont, Calabasse de Tirlemont, Doyenné du Comice, Diamantpeer, Foppenpeer, Le Lectier, Maagdenpeer, B. Napoleon, Soldat laboureur, Winter Bergamot, Winterlauwtje, Pondspeer.

J. H. VALLEN,

BOOMKWEEKERIJ. SWALMEN.

Speciale culturen van alle soorten vruchtboomen en struiken.

Hoofdsoorten en gros.

VRAAGT PRIJSCOURANT.